

Szerződésbontás késleltette a munkát

Megújul a nyárádremetei iskola

Fotó: Nagy Tibor

Egyelőre csak a falak állnak, de ha az új vállalkozó a jelenlegi ütemben dolgozik, idén jó eséllyel elkészül a megújult, kibővített iskolaépület. A munkálatok idejére a gyerekeket a tanintézmény közelében lévő ingatlanokba költöztették.

Az önkormányzat régóta tervezi a községközponti iskola korszerűsítését és bővítését, végül a Regionális Operatív Program keretében sikerült finanszírozást nyerni rá. A munkát azonban több tényező is késleltette, az előző céggel, amely elnyerte a munkálatot, fel kellett bontani a szerződést, mivel nem dolgozott megfelelő ütemben, így új

(Folytatás a 6. oldalon)

Menyhárt Borbála

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron!

A fekete márciusra emlékeztek

Mindössze néhány hónappal a forradalom után, 1990. március 19-20-án került sor Marosvásárhelyen a pogromkíséretre, amely megdöbbentette a külföldi közvéleményt is. A magyarok és a románok véres konfliktusát akkoriban a globális léptékben legfontosabb rádió- és televíziócsatornák is közvetítették.

4.

Szájról szájra, ágról ágra

Maros megye mesemondó, daloló aprónépének legügyesebbjei mutatták meg kincseiket március 18-án, szombaton délelőtt a Kis tehetségek népmese- és népdalvetélkedő megyei döntőjében a marosvásárhelyi Deus Providebit Tanulmányi Házban.

5.

Könyv és Gyertya díjátadó gála

A díj elismerés és köszönet azoknak, akik az 1990. február 10-én megfogalmazott eszmék, értékek és célkitűzések mellett kitartottak, ezek szellemében végezték munkájukat. A díjazottakat az RMDSZ körzeti jelöltjei. Az idén 14-en részesültek elismerésben.

8.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Az Optika Optofarm újabb akciót hirdet minden

nyugdíjas ügyfele számára:

50%-os kedvezménnyel

kaphatók a közellátó műanyag monofokális lencsék

2023. március 31-ig.

Keressen minket

Marosvásárhelyen, Szászrégenben és Szovátán!

Előjegyzésért hívja a **0265-212-304-es telefonszámot!**

Aktuális

Emlékezzünk!

Mózes Edith

Marosvásárhely fekete márciusára – különösen 19-ére és 20-ára – emlékezzünk, amely 21-én ért véget az akkor még magyar többségű városban.

A márciusi harcoknak a februárban megalakult Vatra Românească szélsőséges nacionalista szervezet volt a közvetlen kiváltója, a kormányerők támogatásával. Az összecsapásnak öt halottja és közel háromszáz sebesültje volt. Az eseményt a magyar anyanyelvű oktatásért folyó tüntetés, illetve egy gyógyszerár magyar felirata váltotta ki.

A zavargások több napig tartottak, március 21-én a román hadsereg „helyreállította a rendet”. Mindmáig vita tárgya az igazi ok, nem tisztázott a kormányzat és a nyugati média szerepe. Legvalószínűbb, hogy a véres eseményeket az egykori Securitate provokálta ki, hogy igazolja az egy héttel később létrehozott Román Hírszerző Szolgálat (SRI) létjogosultságát, és elterelje a közvélemény figyelmét a valós gondokról. A történeteknek nagy visszhangja volt mind a romániai, mind a nemzetközi sajtóban.

Marosvásárhelyen – mihelyt fölmerült a magyar Bolyai kollégium visszaállításának a gondolata, illetve az orvosi egyetemen fokozatosan elsorvasztott magyar nyelvű oktatás felpörgetésének követelménye – beindult az ellentámadás a diktatúra maradványaként

(Folytatás a 3. oldalon)

MÁRCIUS
21., kedd
A Nap kel
 6 óra 25 perckor,
lenyugszik
 18 óra 36 perckor.
Az év 80. napja,
hátravan 285 nap.

*Isten éltesse!
 Ma **BENEDEK**, holnap **BEÁTA** és **IZOLDA** napja.
BEÁTA: a Beatus férfinév női alakja, jelentése: boldog.
IZOLDA: kelta eredetű, jelentése: vas.

IDŐJÁRÁS
Elvélve zápor
Hőmérséklet:
 max. 15 °C
 min. 5 °C

VALUTAÁRFOLYAM
 BNR – 2023. március 20.

1 EUR	4,9219
1 USD	4,6021
100 HUF	1,2327
1 g ARANY	292,9991

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!
 Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében:
 Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Közvita Marosvásárhely kulturális stratégiájáról

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal szervezésében március 21-én, kedden (ma) és 22-én, szerdán 10, 12, illetve 15 órától a város kulturális stratégiájának kidolgozásáról zajlik közvitasorozat a polgármesteri hivatalban. Az órára lebontott témakörökről és az érintett csoportokról, amelyeknek képviselőire a szervezők számítanak, a tirgumures.ro internetes oldalon lehet tájékozódni.

Egyirányú lett a Csángó utca

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal közlekedési szakbizottsága a lakosság kérésére egyirányúvá tette a Csángó utcát Maroszentkirály irányából – tájékoztat Facebook-oldalán a polgármesteri hivatal.

A kulcsos város – kiállítás megnyitó

A kulcsos város. Marosvásárhely a kora újkorban címmel nyílik kiállítás március 22-én, szerdán 18 órakor a Maros megyei múzeum várbeli épületében. A helytörténeti kiállítás a 17. századi Marosvásárhely történetébe, a város életének átalakulásokkal és konfliktusokkal tarkított átmeneti korszakba nyújt bepillantást, tematikus modulok révén tárja a látogatók elé a kora újkori vásárhelyiek életének különböző aspektusait. A Maros Megyei Múzeum új állandó kiállításának kurátorai Györfi Zsolt és Sáránci Tamás, támogatója a Maros Megyei Tanács. A tárlat a múzeum várbeli épületének földszintjén keddtől péntekig 9–17 óra között, szombaton és vasárnap 10 és 14 óra között látogatható.

Kaáli Nagy családi találkozó

Kaáli Nagy családi találkozót szerveznek a nyáron Székelykálban, az ősi birtokon. Az augusztus 13-ra időzített együttlétre minden családtagot várnak a történelem viszonyaitól megszakadt rokon kapcsolatokat felélesztésére és ápolására. A szervezők arra kérik az érintetteket, hogy március 31-ig jelezzék részvételi szándékukat, elérhetőségeiket is megadva (lakcím, telefonszám, e-mail-cím) a 0749-140-163, 0365-455-718 telefonszámokon vagy a szaniszlوفرenc@yahoo.com e-mail-címen.

Defender-lemez-bemutató és jubileumi koncert

A 25 éve Marosvásárhelyen született Defender együttes A te idő című lemezének bemutató koncertjére kerül sor március 25-én, szombaton 19 órakor a Kultúrpalota nagytermében. Sztárvendég Boros Csaba, a Republic együttes frontembere. Előzenekar a Dream Flow.

Ásvány- és ékszerkiállítás

A Mineralia című, vásárral egybekötött kiállítás március 23-ától, csütörtöktől 26-áig, vasárnapig 9–18 óra között várja a látogatókat a Maros Megyei Múzeum Néprajzi és Népművészeti Osztályának székhelyén, a Rózsák tere 11. szám alatt. A belépés ingyenes. A nőknek szentelt tavaszi kiadás alkalmából kékvamarinból, zöld árnyalatú malachitból, lila ametisztből, sárga citrinből, aranszínű borostyánból, vörös korallból, gyöngyházfényű gyöngyökből és a sokszínű turmalinból készített egyedi ékszereket mutatnak be. A gyűjtők és az ásványok szerelmesei természetes kvarc- vagy piritkristályokat, több száz ásványfaj mintáit, kőzeteket, faragott tárgyakat, achátokat, geodákat és kővületeket is láthatnak. Az idei kiadás sztárásványa a világszerte elterjedt vas-szulfid, a pirit.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Junping Qian és Stefan Arnold hangversenye

Csikó Csaba

Március 16. A műsoron Mozart Don Giovanni nyitánya és a 14., Esz-dúr zongoraverseny, KV. 449., majd Bartók Béla Concertója. Csodálatos műsor.

Az utóbbi időben egyre gyakrabban jut eszembe, hogy zenei életünkben mennyire hiányzik az a hézagpótló tájékoztatás, amit lassan fölöslegesnek is érzünk, ha kiegészítésre szoruló zenei műveltségünkre „tukmálják”. Az operairodalmat nem ismerő közönség honnan is tudhatná, hogy a Don Giovanni (Don Juan), Mozart kétrészes operája miről szól, zenei anyaga hogyan áll össze egy csokorra a nyitányban, mely mindenfajta zenés színpadi mű bevezetője. Itt minden téma egy-egy kidolgozott arc, szenvedély meg-

határozott vonásait őrzi. Nem tartalom népszerűsítése. A jó karmester megteheti, hogy az írott szót a zenei előadás tiszta ékesszólásával átvállalja. Junping Qian jó karmester.

Eszményi, kiegyenlített billentés, páratlanul gazdag és finom árnyaltság, rafinált tisztaság, amivel meghódította Mozartot, annak költői világát. Ilyen előadásban tud kikristályosodni a remekmű és a Brahms-ballada elemmentaris költészete (is, ráadásként). Stefan Arnold egyéniség. Egyéniség, magasba emelt művészi koncepcióval.

A Concerto emberi és művészi nagyságát nehéz megmagyarázni.

Bartók a bemutatóra rövid szöveget írt a koncert műsorfüzetébe, amelyben magyarázatot fűz a darabhoz. „E szimfóniaszerű zenekari műnek a

címét az egyes hangszerek vagy hangszercsoportok koncertáló vagy szolisztikus jellegű kezelésmódja magyarázza. A »virtuóz« hangszerezés például az első tétel kidolgozásának fugato-szakaszaiban jelenik meg (rézfúvós hangszerek), vagy a zárótétel főtemájának »perpetuum mobile«-szerű futamaiban (vonósok), és különösen a második tételben, ahol a hangszerek mindig párosával jelennek meg egymást követően, briliáns passzázssokkal.”

Junping Qian jó karmester. A második tétel alatt egy pluszhang kezdett dominálni. Kiderült, hogy a karmester a jobb, de néha a bal lábfejjel is üti a taktust a dobogó padlóján vezénylés közben.

A közönség leirhatatlan lelkesedéssel ünnepelte a zenekart.

E heti szimfonikus koncert

Első alkalommal hangzik el a Kultúrpalotában Bruckner 6. Á-dúr szimfóniája

E héten is sorra kerül a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia hagyományos, csütörtök esti hangversenye. A március 23-i, este 7 órakor kezdődő koncerten ismét a hollandiai Theo Wolters karmester vezényel, az est szólistája pedig Emil Vişenescu klarinétművész lesz, aki W. A. Mozart Á-dúr klarinétversenyét adja elő. A hangverseny második részében első alkalommal hangzik el a Kultúrpalota nagytermének színpadán A. Bruckner 6. Á-dúr szimfóniája.

Theo Wolters 1955-ben született egy zenészcsalád legkisebbik gyermekeként. Kiskorában megtanult trombitán játszani, és egy helyi zenekar tagja lett, amelynek a karmestere

az édesapja volt. Trombitaművésznek tanult a maastrichti konzervatóriumban, 1975 és 1979 között az Overijssseel Philharmonic Orchestra és az Essener Philharmonic Orchestra, 1979-től 2008-ig pedig az Amsterdam Royal Concertgebouw Orchestra trombitaművésze volt. Mindeközben Pieter Stalmeier és Roberto Benzi tanítványaként karmesterművészetet tanult. 1998-tól számos zenekart vezényelt Európa-szerte, Romániában is több filharmónia – közöttük a szatmárnémeti, kolozsvári, nagyszebeni és marosvásárhelyi – meghívott karmestereként ismerhettük meg a nevét.

Emil Vişenescu 1969-ben született Bukarestben, a George Enescu Lice-

umban kezdett klarinéton tanulni. 1993-ban végezte el a Ciprian Porumbescu nevet viselő zeneakadémiát, majd több mesterkurzuson is részt vett, szólistaoklevelét a berni zene- és színháztudományi intézetben szerezte. Számos nemzetközi verseny nyertese és több hazai és nemzetközi verseny zsűritagja. Játéka több CD-lemezen is hallható, jelenleg a bukaresti állami zeneművészeti egyetem klarinéttanára, a Virtuózok és a Profil-Sinfonietta zenekarok tagja.

A március 23-i koncertre jegyek a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia jegypénztáránál, online pedig az Eventbook honlapján kaphatók. (Knb.)

Próbavizsgáznak a nyolcadikosok

Március 20-án, hétfőn megkezdődött az általános iskolák végzőseinek próbavizsga-sorozata. A kisértségi előtt állók tegnap román nyelvből és irodalomból adhattak számot tudásukról.

Nagy Székely Ildikó

Maros megyében 4770 diákot vártak a megmértetésre, amelyen végül 4288-an vettek részt, azaz közel 90%-os volt a jelenlét. A próbavizsga alatt nem történt családi kísérlet – tájékoz-

tott Antal Mihály Levente megyei főtanfelügyelő-helyettes, akitől azt is megtudtuk, hogy a vizsgáztatás miatt egyetlen tanintézményben sem szünetelt az oktatás a többi évfolyam számára.

Március 21-én, kedden (ma) matematikából, 22-én, szerdán anyanyelvből méretnek meg a nyolcadikosok. Az eredményeket március 29-én, szerdán közlik az érintettekkel.

Jövő héten a középiskolák végzősei is felmérhetik tudásukat. A próba-

érettségi március 27-én a román nyelvből és irodalomból zajló írásbeli kezdődik, 28-án a szaknak megfelelő kötelező tantárgyból, 29-én a választott tantárgyból, 30-án anyanyelvből írnak, vizsgajegyekről pedig április 6-án, csütörtökön szerkeszthetnek tudomást a diákok. A korábbi gyakorlatnak megfelelően a jegyek mindkét vizsga esetében tájékoztató jellegűek, és kizárólag a diák írásban benyújtott kérésére vezetnek be az osztálynaplóba.

RENDEZVÉNYEK

Rabok legyünk vagy argentinok

Ezzel a címmel tart vetített képes előadást Czetz János honvédtábornok életéről Demeter Irén március 23-án, csütörtökön 18 órai kezdettel a Studium Hub előadótermében (Marosvásárhely, Bolyai tér 15.) a Marosvásárhelyi Örmény-Magyar Kulturális Egyesület szervezésében. Az előadó Czetz János születésének 200. évfordulóján, 2022-ben látogatott el Argentínába, amely az erdélyi örmény származású magyarság harcos második otthona lett a forradalom leverése után. Az út során szerzett élményei vezették el Czetz „életeinek” mélyebb megértéséhez. A tábornok életút-

jának ismertetése mellett betekintést nyújt az argentin nemzeti ébredés korszakába, rávilágítva ebben Czetz János helyére és szerepére is. Az előadás végén megtekinthető Czetz János honvédtábornok sétatálcája is, amelyet Marosvásárhelyen élő magyar örmény le-szarmazottjai őriznek. A rendezvényre a belépés ingyenes.

Pál-Antal Sándor könyvbemutatója

Március 27-én, hétfőn 18 órai kezdettel a marosvásárhelyi Bernády Házban mutatják be Pál-Antal Sándor Újabb szemelvények Erdély történetéből című tanulmánykötetét. A Mentor Könyvek Kiadónál megjelent könyvről a történész-levéltáros szerzővel a kötet szerkesztője, Káli Király István beszélget.

NÉPÚJSÁG
 ÖNÁLLÓ
 MAROS MEGYEI NAPILAP
 Kiadja az IMPRESS KFT.
 FŐSZERKESZTŐ:
 Karácsonyi Zsigmond
 LAPSZERKESZTŐK:
 Antalfi Imola
 Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
 Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujas.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujas.ro E-mail: nepujas@e-nepujas.ro
 Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.
 A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

642357800076

ISSN 1220-3475 (print);
 ISSN 1584-3238 (online)

Nagyszabású nemzetközi hadgyakorlat a Dunán és a Fekete-tengeren

Nagyszabású nemzetközi hadgyakorlat kezdődött hétfőn a Duna torkolatvidékén és a Fekete-tengeren Románia szervezésében tíz NATO-tagállam, valamint Moldova és Georgia részvételével.

A román haditengerészet közleménye szerint a Sea Shield 23 fedőnévű, április 2-ig tartó közös műveletben 3400 katonára, Románia 30, Bulgária 2 hadihajójára, Franciaország, Románia, az Egyesült Államok és Törökország 14 repülőgépe és helikoptere, a román nemzetvédelmi intézmények 15

gyorsnaszádjára, továbbá 57 szárazföldi katonai jármű és tüzérségi eszköz vesz részt. A gyakorlatra katonai bűvárokat, valamint nukleáris, biológiai és vegyvédelmi erőket is mozgósítottak.

Szerdán a román, lengyel és moldovai tengerészgyalogosok és a román szárazföldi egységek a badadagi lőtérre tartanak éles lövészetet. Jövő héten a polgári lakosság vízi úton történő kimenekítését gyakorolják a Dunán, Mahmudiában, illetve a Fekete-tengeren, a konstancai katonai kikötőben. A hadgyakorlat során a Duna-deltában nyilvános bemutatót is rendeznek, amelynek forgatókönyve sze-

rint a katonáknak egy – már partot ért – ellenséges légideszant egységet kell semlegesíteniük.

A rendszeres Sea Shield hadgyakorlatokkal Románia – a 2016-os NATO-csúcsban tett javaslatának szellemében – a szövetség délkeleti szárnyának megerősítéséhez, a NATO fekete-tengeri jelenlétének folyamatosá tételéhez járul hozzá. Az idej, eddigi legnagyobb román szervezésű haditengerészeti gyakorlatot egy év kihagyás után rendezték meg, miután tavaly – az ukrajnai háború kitörése miatt – nem tartották meg a hadgyakorlatot. (MTI)

Nehézségekbe fog ütközni a fegyverszállítás közös uniós lőszerbeszerzés nélkül

Remélhetőleg az uniós tagállamok védelmi és külügyminiszterei megállapodnak a lőszer közös biztosításáról, ellenkező esetben nehézségekbe fog ütközni a fegyverszállítás Ukrajnának – hívta fel a figyelmet Josep Borrell, az EU külügyi és biztonságpolitikai főképviselője hétfőn Brüsszelben.

Borrell az uniós tagállamok védelmi és külügyminiszterinek közös tanácskozására érkezve elmondta: az EU 2 milliárd euró értékben biztosítana, főként 155 milliméteres tüzérségi lőszerrel Ukrajnának, hogy megerősítse az ország védekezési képességét.

„A finanszírozás adott, a termelési kapacitásokat növelni kell, a tagállamoknak együttesen kell eljárniuk annak érdeké-

ben, hogy hatékonyabbak legyenek” – húzta alá. Azzal kapcsolatban, hogy egyes tagállamok, például Németország, saját maguk oldják meg a lőszerbeszerzést, Borrell elmondta: ez a lehetőség sincs kizárva, „a cél az, hogy lőszerrel biztosítsunk Ukrajnának, minél gyorsabban, minél nagyobb mennyiségben, és minél olcsóbban”.

Borrell üdvözölte továbbá, hogy múlt héten a Nemzetközi Büntetőbíróság (ICC) elfogatóparancsot adott ki Vlagyimir Putyin orosz elnök ellen Ukrajnában elkövetett háborús bűnök miatt. Mint mondta, ennek komoly gyakorlati következményei lesznek, amennyiben az elnök az ICC-hez csatlakozott 130 ország valamelyikébe utazik, ott azonnal le kell tartóztatni, attól függetlenül, hogy Oroszország nem ismeri el a nemzetközi terület joghatóságát. (MTI)

Danyilov: Kína béketerve

Oroszország kapitulációjával valósulhat meg

Az ukrajnai háború befejezésére kidolgozott kínai béketervezet megvalósulásához Oroszországnak vagy kapitulálnia kell, vagy ki kell vonnia csapatait Ukrajna területéről – fejezte ki meggyőződését Olekszij Danyilov, az ukrán Nemzetbiztonsági és Védelmi Tanács (RNBO) titkára hétfőn a Twitteren.

A politikus azzal kapcsolatban jegyezte ezt meg, hogy hétfőn háromnapos látogatásra Oroszországba érkezett Hszü Csin-ping kínai elnök.

„A kínai béketervezet sikeres végrehajtásának képlete: az első és fő szempont az

orosz megszálló csapatok kapitulációja vagy kivonása a területről a nemzetközi jog normáinak, az ENSZ Alapokmányának megfelelően, Ukrajna szuverenitásának, függetlenségének és területi integritásának helyreállítása érdekében” – szögezte le Danyilov.

Oleh Nyikolenko külügyi szóvivő az Ukrainszka Pravda hírportálon megjelent kommentárjában rámutatott, hogy Kijev szoros figyelemmel kíséri a kínai elnök oroszországi látogatását.

„Arra számítunk, hogy Peking felhasználja Moszkvával szembeni befolyását, és rákényszeríti őt az Ukrajna

elleni agressziós háború leállítására. Ahogyan azt Dmitro Kuleba külügyminiszter kínai kollégájával folytatott telefonbeszélgetésében a múlt héten megjegyezte, Ukrajna területi integritásának helyreállítása minden diplomáciai erőfeszítés középpontjában kell hogy álljon. Készek vagyunk szorosabb párbeszédre Kínával az ukrajnai béke helyreállítása érdekében, összhangban az ENSZ Alapokmányában és az ENSZ Közgyűlésének e témával kapcsolatos legutóbbi határozatában foglalt elvek alapján” – fejtette ki az ukrán külügyi szóvivő. (MTI)

Német kutatóintézet: nem lehet kizárni egy európai bankválság lehetőségét

Nem lehet kizárni annak lehetőségét, hogy németországi vagy európai bankválsággá fajulnak az utóbbi hetek bankcsődjei – emelte ki az egyik legtekintélyesebb német kutatóintézet, a berlini DIW vezetője hétfőn interjújában.

Marcel Fratzscher, a DIW (Deutschen Instituts für Wirtschaftsforschung) elnöke az amerikai Silicon Valley Bank (SVB) csődje és a svájci Credit Suisse megrendülése révén az utóbbi napokban kibontakozott piaci fejleményeket kommentálva aláhúzta, hogy a pénzügyi rendszer esetleges válsága a vállalati hitelezés feltételeinek szigorodásán keresztül az egész gazdaságot meggyengítheti, és növelheti a munkanélküliséget.

A pénzügyi válságok eleve nehezen kiszámíthatóak, és noha a rendszerszintű kockázatok sokkal kisebbek, mint a legutóbbi nagy válság, az amerikai Lehman Brothers 2008. szeptemberi csődjének idején, mégis előfordulhat, hogy „pánik tör ki a tőkepiacokon, mert senki sem tudja, hogy mely bankok kerülhetnek még bajba”.

Egy ilyen pánik úgynevezett önbeteljesítő jóslatokhoz vezethet, ami azt jelenti, hogy a bankszektor likviditásával kapcsolatos aggodalmak stabil, fizetőképes bankokat is veszélybe sodorhatnak – fejtette ki a DIW vezetője.

Rámutatott: a Credit Suisse esete világosan mutatja, hogy még a rendszerszintű fontosságú bankok is bajba kerülhetnek. Egyelőre nem lehet kizárni, hogy a bankszektorban tapasztalható zavarok jelentős negatív hatást gyakorolnak a németországi és európai gazdasági növekedésre – állapította meg Marcel Fratzscher.

Kifejtette, hogy a német takarékpénztáraknál az utóbbi hetekben végrehajtott leírások máris jelentős veszteségekre utalnak, amelyek az Európai Központi Bank (EKB) minden egyes kamatemelésével tovább növekednek.

Ezért az EKB legutóbbi, csütörtöki kamatemelése leg-

alábbis „kockázatos döntésnek”, és akár „súlyos hibának” is nevezhető. A napokban kiderül, hogy az amerikai Fed követi-e az EKB kamatemelését, vagy a pénzügyi stabilitásra törekvedő tartózkodik ettől.

Az EKB továbbra is azzal a „dilemmával” szembesül, hogy az infláció megfékezéséhez kamatemelések szükségesek, amelyek azonban gyengítik a pénzügyi stabilitást. Ilyen körülmények között nehéz dolguk van a német politikusoknak, mindenekelőtt a kancellárnak és a pénzügyminiszternek, hiszen nem becsülhetik le a problémák nagyságát, de nem is szabad erősíteniük a félelmeket, és a nyilvánosság számára hitelesen meg kell mutatniuk, hogy mindent megtesznek a helyzet megnyugtatósáért – írta kommentárjában Marcel Fratzscher.

A svájci jegybank csütörtökön 50 milliárd frank értékű sürgősségi hitelkeretet nyitott meg a Credit Suisse számára, vasárnap pedig bejelentette, hogy az SVB csődjének hatására megrendült bank egy nagyszabású – 200 milliárd frank értékű jegybanki likviditási támogatásból és kilencmilliárd euró értékű állami garanciavállalásból álló – mentőcsomag révén az UBS-hez kerül, amely mindössze hárommilliárd frankot fizet rivalisáért.

Az UBS és a Credit Suisse egyesülése a második legnagyobb európai bankfúzió 2008 óta. Az egyesüléssel egy globális jelentőségű, ötezer milliárd dolláros eszközállománnyal rendelkező pénzintézet jön létre.

Az SVB pánikszerű betétkivonás hatására március 10-én vált fizetéseképtelenné. A kaliforniai bank 210 milliárd dolláros eszközállománnyal a 16. volt az Egyesült Államok bankjainak nagyság szerinti rangsorában. A feltörekvő informatikai vállalkozások finanszírozására szakosodott pénzintézet összeomlása a második legnagyobb bankcsőd az amerikai pénzügyi rendszer történetében, és a legnagyobb a 2008-as válság óta. (MTI)

Ország – világ

4,9-es erősségű földrengés volt

A Richter-skála szerinti 4,9-es erősségű földrengés volt hétfőn 16 óra 2 perckor Gorj megyében – közölte az országos földfizikai intézet (INCDFP). A szeizmikus mozgás 16,1 kilométeres mélységben történt, epicentruma 19 kilométerre volt Târgu Jiutól, 64 kilométerre Drobeta-Turnu Severintől, 70 kilométerre Vajdahunyadtól és 84 kilométerre Dévától. Az év eddigi legnagyobb romániai földrengése 5,7-es erősségű volt, és február 14-én következett be Gorj megyében, 6,3 kilométeres mélységben. (Agerpres)

Erdészek a képviselőház előtt

Tüntetést tart kedden a képviselőház előtt a Silva Erdészeti Szakszervezeti Szövetség. Az erdők világnapjára időzített tiltakozó megmozdulásra az egész országból várnak szakszervezeti tagokat, emellett a Meridian Országos Szakszervezeti Szövetség, valamint több szakmai szervezet is támogatja a kezdeményezést. Az erdészek fő követelése, hogy vonják ki a Romsilva erdőgazdálkodási társaságot a 2011/109-es sürgősségi rendeletet módosító törvénytervezet hatálya alól. A kifogásolt jogszabályjavaslat bizonyos állami vállalatok esetében leválasztaná a szolgáltatói tevékenységet a kereskedelmiről, és utóbbit részvénytársaságok vagy korlátozott felelősségű társaságok hatáskörébe utalná át. Az erdészek úgy vélik, a tervezett módosítás veszélybe sodorná a romániai erdőket, a hazai faanyagot szándékosan bizonyos érdekcsoportok kezére juttatja. A törvénytervezetet a szenátus már elfogadta, a héten a képviselőházi szakkbizottságok, majd az alsóház plénuma elé kerül. (Agerpres)

Nem emelnék a nyugdíjkorhatárt 65 év fölé

Marius Budăi munkaügyi miniszter hétfőn kijelentette, hogy semmi szín alatt nem támogatja a nyugdíjkorhatár megemelését 65 év fölé. Közölte: nem érti, miért foglalták bele a nyugdíjkorhatár emelésére vonatkozó vállalat az országos helyreállítási tervbe (PNRR) az illetékesek, figyelmen kívül hagyva, hogy Romániában jóval alacsonyabb a várható élettartam, mint Nyugaton. Kifejtette, a PSD álláspontja szerint előbb az állampolgárok várható élettartamának emelkedését kell elérni, és csak ezt követően lehet nyugdíjkorhatár-emelést fontolgatni. Hozzátette, a jelenleg hatályos 263-as törvény egyetlen román állampolgárnak sem tiltja meg, hogy a 65. életévének betöltése után is dolgozzon, és főlegesennek tartja megváltoztatni a jól működő rendszert. (Agerpres)

A rendőrök is tüntetnek

Közös tiltakozó akciót tartanak pénteken a kormány előtt a rendőrök, a börtönőrök és a leszerelt katonák szakszervezetei. Követeléseik közé tartozik a bértörvény gyakorlatba ültetése és az állami katonai nyugdíjakkal kapcsolatos diszkrimináció megszüntetése. A börtönök alkalmazottai, illetve a leszerelt katonákat tömörítő szakszervezetek csatlakoznak a rendőrök két szakszervezete által március 24-ére, péntekre meghirdetett tüntetéshez. (Agerpres)

Középiskolában árultak drogot

Bukaresti középiskolákban kannabiszt, kokaint és ketamint árusító bűnbanda tagjainál tartott házkutatást hétfőn a rendőrség szervezett bűnözés elleni egysége (BCCO) és a Szervezett Bűnözés és a Terrorizmus Elleni Ügyészség (DIICOT). 23 fővárosi helyszínen zajlottak házkutatások, amelyek során különféle mennyiségű kannabiszt, kokaint, ketamint és tablettákat találtak. Az ügyben több mint 20 személyt állítottak elő. (Agerpres)

Emlékezzünk!

(Folytatás az 1. oldalról)

működő belügyesek által feltűzött, leitatott, félrevezetett, Vásárhelyre szállított román tömegek részéről.

Az események után a város lakossága drámai módon megcsappant, nagyszámú magyar nemzetiségű polgár költözött el a városból és a környékről, nagy részük Magyarországra telepedett át. Azóta a magyarság csupán kisebbséget alkot a városban.

Az események reális kivizsgálása a mai napig sem történt meg.

Sok keserves küzdelem vár még ránk az unióban is azért, hogy az itthoni igazi önrendelkezési formáinkat megeremtsük – jelentette ki egy interjúban Sütő András Herder- és Kossuth-díjas író, aki az akkori véres események során maga is megsebesült, elvesztette a fél szemét.

Sajnos, igaza volt. Hiszen a mai napig meg kell harcolni a román nacionalistákkal a legkisebb – egy konzolidált demokráciában természetes – jogokért, a magyar oktatásért, magyar feliratokért.

Mikor lesz ebben az országban valós demokrácia? Senki nem tudná megmondani. Talán még Nostradamus sem. Ezért kell minden évben emlékezni. Nem szabad hagyni, hogy a feledés jótékony fátylát borítsák az „el-felejtett” jogokra.

Harminchárom évvel a marosvásárhelyi események után

A fekete márciusra emlékeztek

Mindössze néhány hónappal a forradalom után, 1990. március 19-20-án került sor Marosvásárhelyen a pogromkísérletre, amely megdöbbentette a külföldi közvéleményt is. A magyarok és a románok véres konfliktusát akkoriban a globális léptékben legfontosabb rádió- és televíziósatornák is közvetítették. A márciusi eseményeknek öt halálos áldozata volt, 278 személy sebesült meg. A fekete március most, 33 évvel később is élő seb.

Nagy-Bodó Szilárd

Erre emlékeztek március 18-án, szombaton a Bernády Házban, ahol egy dokumentumfilm levetítésére és kerekasztal-beszélgetésre is sor került. Az eseményen részt vett *Borbély László* államtanácsos, *Novák Csaba Zoltán* történész, a Kisebbségkutató Intézet igazgatója, *Vincze Loránt* európai parlamenti képviselő, *Kovács Mihály Levente*, Maros Megye Tanácsának alelnöke, valamint *Káli Király István* író is.

Borbély László, az esemény társ-szervezője lapunknak elmondta, hogy az elmúlt több mint három évtizedben a Bernády Ház legalább 20 megemlékező eseménynek adott otthont, amelyek között volt olyan is, ahol román és magyar nemzeti-ségű emberek közösen vettek részt, mindkét fél részéről voltak történészek is. A közös beszélgetéseknek az volt a céljuk, hogy együtt vonják le a tanulságokat annak érdekében, hogy soha ne ismétlődhesen ez meg.

Borbély László hangsúlyozta, nagyon fontos, hogy a fekete március kérdéskörében milyen információkat adunk tovább a fiataloknak, hiszen a véres események óta felnőtt másfél generáció. A megértést nagyban segítheti, ha megnézik a 12 órás dokumentumfilmet, amelynek az egyórás változatát szombaton levetítették. Azért is lenne fontos, hogy tisztában legyenek a fiatalok azzal, ami Marosvásárhelyen 1991 márciusában, illetve az azt követő időszakban történt, mert nem-

csak az események alkalmával volt frontváros Marosvásárhely, hanem bizonyos értelemben ma is az. Erre példa, hogy a katolikus iskolát évek óta nem tudják hivatalossá tenni, illetve a városi tanácsban egy-egy szavazás alkalmával nincsenek partnerek a román pártok részéről.

A pogromkísérlet szervezői nem feleltek a történetekért, senki nem vonta őket felelősségre. A büntetés és a felelősségre vonás csak a magyarokat és a magyar románokat sújtotta. Mindez úgy, hogy minden felvételén egyértelműen látszik, felfegyverkezett falusiakat hoztak be a városba, továbbá ott vannak a nyilatkozatok, hogy ők verekedni jöttek, nyomtatékosította az államtanácsos.

Borbély László kiemelte, hogy mindenkinek az lenne a feladata, beleértve a médiát is, hogy közelítse egymáshoz a magyarokat, románokat és románokat. Fontos lenne, hogy az együtt élő közösségek beszélgesse egymással, de nemcsak a múltból, hanem arról is, hogy miként lehetne előrelépést elérni Vásárhelyen. Csak összefogással lehet egy virágzó várost létrehozni.

Az államtanácsos arról is beszélt, hogy a márciusban történtek bemutatását el szeretnék vinni iskolákba is, hogy a diákokat tájékoztassák, hogy ismerjék meg a város történelmének ezen fejezetét is. Jó, ha tudják, mi történt, viszont fontosabb, hogy egyrészt az így megszerzett információ elgondolkozzanak, másrészt próbáljanak meg közelíteni egymáshoz, a másik fél kultúrájához. Hozzátette, hogy a jövőben még lehet számítani olyan kerekasztal-beszélgetésekre, ahol mindhárom közösség képviselteti magát, közösen beszéljük át a fekete március kérdését. Elengedhetetlen a fejlődéshez, hogy a közösségek, a város lakosai egymás szemébe nézzenek, kimondják, hogy ami 33 évvel ezelőtt történt, szörnyűség volt, és ezzel a tudattal, egymást segítve menjenek tovább.

Novák Csaba Zoltán szerint, 33 év perspektívájából nézve a helyzetet, a sebek valószínűleg teljesen soha nem fognak begyógyulni, de számos kérdésben sikerült megtalálni a megbékélést. Figyelembe

véve a szomszédunkban zajló orosz-ukrán háborút, amelyre ráfogták, hogy kisebbségi kérdések miatt robbant ki, azt mondhatjuk, hogy szerencsések vagyunk, hogy megúsztuk ennyivel.

A fekete március egy szégyenfolt a város történetében, amit bizonyos mértékben tabu övez, a fiatalok keveset tudnak róla. Sőt gyakran belekényszerülnek az egyik közösség narratívájába, és nem látnak bele a másik fél perspektívájába. A Nemzeti Kisebbségkutató Intézet igazgatója szerint ezért is nagyon jó, hogy minden évben megemlékezzenek a történetekről, viszont szükség lenne a közös programokra, hogy a közösségek együtt próbálják feldolgozni a múltbeli eseményeket.

A történész szerint jót tett a román-magyar kapcsolatoknak országos szinten, hogy Románia a 90-es évek közepétől arra törekedett, hogy csatlakozzon az euroatlanti struktúrákhoz, ennek következtében pedig rákényszerült arra, hogy bizonyos szinten rendezze a nemzeti-ségi kérdéseket. Ez nem feltétlenül úgy alakult, ahogyan azt a magyar közösség szeretne volna, de a 80-as és 90-es évekhez képest pozitív elmozdulást láthatunk, vélekedett Novák Csaba Zoltán. Viszont nem szabad elfelejteni, hogy Marosvásárhelyen a múlt évezred utolsó évtizede feszült egymás mellett élésben zajlott le. Hosszú időre rányomta tehát a fekete március a bélyegét a két közösség együttélésére, amely valamilyen szinten rendeződött, azonban a politikában most sincsenek közös stratégiák, hiányoznak azok a közös ügyek, amelyek mellé mind a román, mind a magyar fél odaállna.

Ahhoz, hogy egy hasonló pogromkísérlet és véres, áldozatokkal teli esemény ne ismétlődhesen meg sem Marosvásárhelyen, sem máshol, elsősorban demokráciára, stabilitásra és egy olyan államra van szükség, amely képes garantálni mindenkinek a jogait. Egy etnikai konfliktushoz vezető út hosszú, viszont ha megvannak a feltételei, akkor bármikor megtörténhet, mondta a történész. Az csak egy illúzió, hogy az emberek tanultak a múlt szomorú eseményéből, és

Vincze Loránt, Borbély László és Kovács Mihály Levente

az soha nem ismétlődhet meg. Történelmi szempontból látszik, hogy mikor alakult ki a feszült állapot, ahogyan az is, hogy mikor lehetett volna megállítani a lejtőn az eseményeket, azonban ehhez egy olyan államra lett volna szükség, amely mindegyik közösség tiszteletét élvezi. Ez nem volt adott. Éppen ezért kell tenni annak érdekében, hogy hasonló szélsőséges helyzet ne tudjon kialakulni. Szükséges a kommunikáció, egymás és mindazon alapjogok tisztelete, amelyek a demokratikus Európában elvárhatók. Ha ez az egyensúly felborul, akkor az nem vezet egyből a fekete márciushoz hasonló eseményekhez, viszont komoly gondokat szülhet.

A fekete március egy trauma, olyan sebeket szült, amelyek nem gyógyulnak be teljesen, különösen a résztvevők esetében. 45 évvel a II. világháború után megtörtént, szomszédok az utcán egymásnak estek, közösségek fenyegették egymást, és faluról felfegyverkezett embereket hoztak be. Ez egy olyan sokk volt, amit egyik közösség sem tud egykönnyen kiheverni. Viszont megfelelő párbeszéddel és közös programokkal talán el lehet jutni egy olyan szintre, ami egyfajta rezignált megbékélést jelent, mondta Novák Csaba Zoltán.

Napjainkig sem történt meg az 1990 márciusában lezajlott események szakszerű feldolgozása, ehhez az is hozzájárul, hogy még nem történt meg az igazságszolgáltatás. Emiatt pedig nem sikerült lezárni ezt a fejezetet, és a maga helyén kezelni, vélekedett Vincze Loránt eu-

rópai parlamenti képviselő. Vegyes érzelmek kavarnak mindenkiben a fekete március kapcsán, ezért is fontos, hogy időről időre legyen egyfajta megemlékezés, amely továbbörökíti '90 márciusának a tanulságait, vélekedett a képviselő.

Nem a történelmi események pontos ismerete az elsődleges szempont, hanem az, hogy milyen mértékű vízvázlatzó volt ez az erdélyi magyar közösség életében. Ez ébresztette rá a politikai elitet arra, hogy csak demokratikus eszközökkel beépülve a romániai demokratikus intézményekbe lehet az erdélyi magyar közösség jogait kiharcolni. Minden más út a közösség önmegsemmisítéséhez vezetett volna.

A fekete március után számos magyar ember ment el a városból vagy akár az országból is, és ezt követően kezdődött el a közösségek párhuzamos élete, mind a mai napig nagyon kevés az átjárás a román és magyar közösség között, emelte ki Vincze Loránt. Ahhoz, hogy ez az átjárás erősödjön, egymás elfogadásáról kell beszélni, arról, hogy miként viszonyul a román többség a magyar kisebbséghez, hiszen fontos lenne, hogy partner és ne alárendelt legyen a magyarság, vélekedett a képviselő. Ez az egyenrangúság sem az alkotmányban, sem a törvényekben, sem a mindennapokban nem érhető tetten. Az idő hozhat erre gyógyírt, viszont 33 év erre nem volt elég, a mai fiatalok is ugyanazokkal a szemléletekkel rendelkeznek, mint a szüleik, ami azt jelenti, hogy a közösségek előtt álló út még nagyon hosszú.

Idén elkészül a Park szálló előtti mélygarázs terve

A körforgalmat is átalakítják

A marosvásárhelyi tanács legutóbbi ülésén elfogadta a Ballada-Szabadság-Enescu utcák kereszteződésében levő körforgalom átalakítására vonatkozó engedélyezési dokumentációt (DALI). Erre azért volt szükség, mert a Park szálló elé tervezett mélygarázs kijáratát be kell csatlakoztatni a körforgalomba.

Antalfi Imola

Fotó: Nagy Tibor

lóövezetté válik a Városháza környéke, a mélygarázsban pedig 400 jármű parkolhat.

A határozattervezet indoklásában szereplő adatok szerint mintegy 6,5 millió lejbe kerül a körforgalom átalakítása. *Iszlai Tamás* építésmérnök, városi tanácsos érdeklődésünkre pontosította, hogy az elfogadott, a helyszín módosítására vonatkozó megvalósíthatósági tervet tartalmazó határozat nem a Ballada utca kiszélesítésére vonatkozik, csupán a mélygarázs építése miatti térrendezésről van szó, amelynek befejezésével a Szabadság utcai körforgalomnak eggyel több, hat bejárata lesz. Utóbbi a föld alatti parkolóház kijáratát vezeti be a körforgalomba. „A határozat elfogadása után pályáztatja meg az

önkormányzat a kivitelezési terv elkészítését mind a mélygarázs, mind a körforgalom módosítására, illetve a gyalogosövezet kialakítására. Ha a tervek idén elkészülnek, következik a közbeszerzési eljárás a kivitelezésre, ami a jövő évben kezdődhet el” – tette hozzá a tanácsos. *Iszlai Tamás* úgy véli, ha megvannak az anyagi források, a mintegy 78 millió lejes parkolóház építését egy-másfél év alatt be lehet fejezni. A kérdés tehát az, hogy honnan teremti elő az önkormányzat a beruházáshoz szükséges pénzt, gondolkodik-e azon, hogy magánbefektetőt is bevonjon a projektbe. *Iszlai Tamás* szerint „legyenek meg a tervek, utána majd látjuk a forrásokat”.

IV. Dicsőszentmártoni Magyar Ifjúsági Gála

A magyar oktatás létjogosultsága a szórványban

Dicsőszentmártonban kiemelkedő eredményeket elért magyar diákokat részesítenek elismerésben 2017 óta. Az eseményt az ötletgazda Alsó Kis-Küküllőmenti Magyar Ifjúság Szövetsége (ALKISZ) szervezi. A járványügyi megszorítások miatt két évig nem szervezhették meg, ezt a kimaradást próbálták pótolni azáltal, hogy legutóbb harminchárom diák szorgalma, iskolai, megyei és országos, valamint nemzetközi versenyeken elért eredményekért részesült elismerésben a dicsőszentmártoni egykori zsinagóga épületében tartott ünnepség keretében.

Szer Pálosy Piroska

A magyar diákok életében rendkívül fontos eseményről *Gagyi Zoltánnal*, a Traian Általános Iskola helyettes igazgatójával beszélgetünk március elseji dicsőszentmártoni látogatásunk alkalmával, aki szerint a céljuk az, hogy elismerésben részesítsék mindazokat a dicsőszentmártoni lakhelyű vagy ott tanuló magyar ifjakat, akik kimagasló eredményeket értek el a közoktatás, sport vagy a művészetek területén. A díjazott tanulók névsorának összeállítása, előzetes egyeztetést követően, a dicsőszentmártoni tanintézmények felterjesztése alapján történt, a javaslatétel csak a 2020-as és 2021-es, azaz a járványhelyzet miatt díjazatlanul maradt

évekre elért eredményre vonatkozhatott. Ennek megfelelően a díjazottak listájára azok a dicsőszentmártoni lakhelyű, líceumot végzett, vagy jelenleg ott tanulók, magyar tagozatos tanulók kerültek fel, akik legalább egy megyei szintű megmérettetésen I., II., III. helyezést értek el vagy dicséretben részesültek. A kitüntetett diákok rendkívül sokrétű területen értek el kimagasló eredményeket, köztük van országos dzsúdóbajnok, nemzetközi úszóverseny győztese, a nemzeti kisebbségek magyar történelme és hagyományai országos versenyének két nyertese, középiskolai évfolyamelső tanulók.

A négy ifjúsági gála összegzéséről kérdezte az ALKISZ elnöke kifejtette, a 2022 decemberi ünnepséggel együtt összesítették az utóbbi hat év termését, amelynek során 144 fiatal részesült elismerésben a szervezet részéről. Egyébként a decemberi a hatodik lett volna, ha a szigorú járványügyi intézkedések hatására a versenyek száma nem csappant volna meg drasztikusan, a megszorítások miatt két éven keresztül gálaműsort sem lehetett szervezni az ifjak tiszteletére.

Szintizes általánosok, középiskolai évfolyamelső

Mivel lehetetlen mindenik szorgalmas, kitüntetetésben részesített diákot név szerint felsorolni, arra kértük beszélgetőpartnerünket, hogy a legkiemelkedőbb eredményeket elérő diákokra korlátozzuk, és a teljesség igénye nélkül említ-

sük név szerint a 2022-es ifjúsági gála díjazottjainak egy töredékét. A harminchárom kitüntetett között van a kiemelkedő eredményeket elért *Biró Evetke*, a Traian Általános Iskola IV. osztályos diákja, aki 2020-ban és 2022-ben a Sportex International Artistic Swimming Championship nemzetközi szinkronúszó versenyen Dubajban ezüstérmét szerzett, az országos szakaszról arannyal tért haza. *Doszlop Tamás* és *Szelczuzán Sára*, mindketten a Traian Általános Iskola VIII. osztályos tanulói, a romániai magyar kisebbség történelme és hagyományai tantárgyverseny 2022-es országos szakaszán Nagyváradon I. díjat nyertek, a tantárgyverseny történetében az első 10-es érdemjegyet kapták. Egyébként a VIII. osztályos *Doszlop Tamás* az egyetlen tanuló, aki a gála mind a négy kiírásában díjazott volt.

A magyar tannyelvű Manóház óvoda és napközi otthon óvodásai közül hetet jutalmaztak képzőművészeti, valamint szavaló- és gyermekdalversenyeken elért eredményeikért, akik a verseny pillanatában mind óvodások voltak.

Az alsó tagozatot két diák képviselte: *Szakács Bordi Sejla*, aki országos cselgáncsversenyen lett aranyérmes, *Biró Evetke* pedig szinkronúszásban szerzett országos aranyérmét, Dubajban ezüstérmel díjazták. A felső tagozat diákjai közül tízet díjazták, köztük kiemelkedő eredményeket *Mihály Klára* ért el a 2021/2022-es tanévben,

Foto Royal

mégpedig kizárólag 10-es minősítéseket szerzett, szám szerint 115-öt. *Nagy Erik* a 2022-es nagybányai országos táncversenyen III. díjat szerzett, *Nicolae Daniel* a dicsőszentmártoni teniszklub színeiben országos és nemzetközi versenyeken ért el dobogós helyezéseket.

A középiskolások közül tizennegyét díjazták az elért eredményeikért. Az Andrei Bărbănuș Elméleti Líceum évfolyamelsője 2020-ban *Ádám Noémi* volt, 2021-ben *Zatanga Carmen Andrea*, 2022-ben *Keszeg Adrienn*. A Traian Általános Iskola volt diákja, *Molnár Margareta Boróka* 2021-ben évfolyamelső lett a kolozsvári János Zsigmond Unitárius Kollégiumban, *Székelly-Varga Szilárd*, ugyancsak a Traian Általános Iskola volt diákja, 2022-ben a kolozsvári Református Kollégium évfolyamelsője volt.

Arra a kérdésünkre, hogy miért

tartják fontosnak egy ilyen jellegű ifjúsági gálák megszervezését, a pedagógusként is elkötelezett aligazgató szerint a hasonló események fontosak a közösség számára, mivel a fiatalok kiemelkedő eredményei is bizonyítják a magyarság létét azoknak, akik szélmalomharcot látnak az ilyen jellegű kezdeményezésekben. „A hasonló, ünnepélyes keretek közötti elismerések igazolják a magyarság jelenlétét a Kis-Küküllő menti városban, azt, hogy voltunk, vagyunk és leszünk. Rendezvényünkkel bizonyítjuk létezésünket a szűkebb környezetünknek és a nagyvilágnak, üzenjük a kishitűeknek, hogy itt, Dicsőszentmártonban magyar anyanyelven és magyar tagozaton folytatva a tanulmányokat lehet érvényesülni, eredményeket felmutatni, és nem is akármilyeneket” – hangsúlyozta Gagyi Zoltán helyettes igazgató.

Mesélő, daloló kis tehetségek megyei vetélkedője

Szájról szájra, ágról ágra

Maros megye mesemondó, daloló aprónépének legügyesebbjei mutatják meg kincseiket március 18-án, szombaton délelőtt a Kis tehetségek népmese- és népdalvetélkedő megyei döntőjében a marosvásárhelyi Deus Providebit Tanulmányi Házban.

Nagy Székely Ildikó

A „Száll a mese szájról szájra, száll az ének ágról ágra” mottóval szervezett játékos együttléten 16 székely ruhás óvodás állta ki derekasan a bátorságpróbát, amelyhez az óvodapedagógusok lelkes szervezőcsapata teremtett igazi mesebe illő hangulatot. Az ötletes és látványos díszlet, Bartis Zoltán zenész hegedűmuzsikája, Deák Ida Karolina óvónő dobolása és persze – a párórás, dinamikus rendezvényt átfogó – óvónők biztosította mesei keret (az aprajafalvi lányokat alakító Bende Szende, Fülöp Beáta és Meleg

Noémi, valamint a zászlajára piros pántlikákat gyűjtő „huszár”, Fehér Ildikó játéka), illetve a műsorvezetői szerepet vállaló Májai Tímea és Lukács Irén is hozzájárult ahhoz, hogy a gyermekek ne feszültséget keltő versenyhelyzetként, hanem közös kalandként éljék meg a mesék és népdalok seregszemléjét.

A húszéves hagyományra visszatekintő vetélkedő körzeti szakaszát a virtuális térben rendezték meg, 65 résztvevőből került ki a 18 legjobb – tudtuk meg a rendezvény előtti percekben *Kovács Júlia* szaktanfelügyelőtől. Mivel két versenyző hiányzott, nyolc mesét és ugyanennyi népdalt hallgathattak meg a – Kovács Júlia, Bölöni Ágnes és Kali-Barabási Hajnalka óvónők alkotta – zsűri, illetve a zsűrlőkből és pedagógusokból álló közönség. A tehetségpróbára Marosvásárhely, Nyárádszere, Szováta, Segesvár, Marosludas, Szászrégen és Dicsőszentmárton körzetéből érkeztek gyermekek. A megyeszékhelyt négy

mesemondó – *Molnár Nóra* (6-os számú napközi otthon), *Kelemen Dávid* (Cinege óvoda), *Stich Izabella* (8-as számú óvoda) és *Nemes Sára* (Manpel napközi otthon) –, valamint két kis népdalénekes – *Komáromi Márta* (10-es számú napköziotthon), *Radu Zalan* (8-as számú óvoda) képviselte. Mesével ajándékozta meg a jelenlévőket az Erdőszentgyörgyről érkezett *Győr Anita Leticia* (Szent György Technológiai Líceum), a marosludasi *Szabó Jeremiás* (Elvarázsolt Házikó napközi otthon), *Kálmán Erika*, a vámosgálfalvi napközi otthon és *Szakács Tamara Mária*, a marosvásári óvoda versenyzője is. A népdalosos mezőnyében mutatta meg tehetségét *Nagy Luja Noémi* az udvarfalvi, *Rend Petra Orsolya* a marossárpataki, *Török Adrienn* a nyárádszentimrei óvodából, valamint *Gyurka Boglárka Anna*, a vámosgálfalvi napközi, *Kodori Sára Izabella*, a marosludasi Elvarázsolt Házikó napközi és *Sali Abigél*, a segesvári Aurel Moșora iskolához tartozó óvoda „énekesmadara”.

A szervezők varázselemekkel színesített mozgásos játékokkal osztották két részre a tulajdonképpeni vetélkedőt, és az azt követő zsűrizés alatt is együtt táncoltak, játszottak az aprónéppel. A kis székely ruhások azonban még így sem fogytak ki az energiából, a falatozásra szánt percekben kötélre kötött diókkal mulatták az időt, majd focócskázni kezdtek. Jó volt látni ezt az önfeledt forgatagot, ami újra megerősített abban, hogy a digitális világba beleszületett generáció ugyanúgy tud barátkozni és közösen egy igazán jó – és főként „igazit” – játszani, mint a korábbi nemzedékek.

Értékközvetítő gesztusok, tekintetek

Az együttlétet záró díjazás előtt a zsűri tagjai értékelték a hallottakat. Kovács Júlia mindenekelőtt megköszönte a szervezőknek az egész napra feltöltő mesés-dalos délelőttöt.

– Annyira örülök, hogy felismerték annak a fontosságát hogy a kis tehetségeket kutassátok már ebben a korban, hiszen jó, hogyha a szülőknek és magunknak is jelzést

adunk erről – mondta az óvodai oktatásért felelős szaktanfelügyelő, majd hozzátette, hogy egyáltalán nem volt könnyű rangsorolni a versenyzőket, hiszen mindenki gyönyörűen mesélt és énekelt, mi több, az utóbbi időben nem is volt még ilyen erős a mezőny. Az értékelő hangsúlyozta, hogy kizárólag tiszta forrásból származó népdalok és mesék hangzottak el, a meséket illetően kitűnő volt a versenyzők szövegismerete, és látszott az arcukon, hogy minden szavát értik annak, amiről beszélnek, még az olyan kifejezéseket is, mint a „kalangyába teszi a lábát”.

– Az értékközvetítő üzenetek a gyermekek tekintetén, gesztusain, arcjátékán keresztül mind átjöttek – emelte ki a szaktanfelügyelő, külön dicséretben részesítve az óvónőket, akik megtalálták a gyermekek életkorához és az alkalomhoz illő meséket – amilyenek a tréfás és az állatmesék – és a korosztálynak megfelelő népdalokat. Ez utóbbi kategóriánál a zsűri az énekek nehézségi fokát is értékelte.

Kali-Barabási Hajnalka a gyermekek és pedagógusok mellett a szülőknek is gratulált, akik a mai rohanó világban – amikor olyan könnyű a csemetét a tévé elé ültetni – tudják, hogy a mesemondás, -olvasás meghozza a gyümölcsöt, és erre szánnak is időt.

Bölöni Ágnes megjegyezte, hogy az egymást követő népdalok annyira elvarázsolták, hogy amikor hazamegy, otthon ő is egész nap dalolni fog, majd arra biztatta a székely ruhás társaságot, hogy minél gyakrabban énekeljenek együtt családtagjaikkal.

A zsűri a vetélkedő valamennyi résztvevőjét díjazta, majd egy közös énekléssel, a Tavasi széllel zárta az ünnepi együttlétet.

Kovács Juliától megtudtuk, hogy a népmese- és népdalverseny egy háromszintes nevelési projekt része. Ennek keretében zajlott egy héttel korábban a szavaló és gyerekdalt éneklők megmérettetése (erről március 16-i Harmónia mellékletünkben számoltak be a szervezők), március 25-én pedig Szászrégenben tartják a népi gyermekjátékok vetélkedőjét.

Fotó: Nagy Tibor

NYÁRÁDREMETE

Szerkesztette: Menyhárt Borbála

Több mint tíz pályázat van folyamatban

Hulladékudvar létesül, sportcsarnok épül, nagyszabású aszfaltozási munkákat kezdődik el a nyáron, valamint a vármezői szennyvízhálózat kiépítésére, a községbeli ivóvízhálózat bővítésére pályáznak – néhány a több mint tíz pályázat közül, amelyek folyamatban vannak a községben.

Nyárádrete egyike azon településeknek, amelyek nemrég hulladékudvar kialakítására nyertek finanszírozást a Fejlesztési Minisztériumtól. Magyar Péter polgármester ottjártunkkor elmondta, meg kell változtatni a helyszínt, ugyanis az eredetileg kijelölt terület túl közel van a Nyárádhoz, valamint a házakhoz, az előírások szerint pedig az utolsó ház 200 méterre kell legyen a létesítménytől. A pályázati feltételek lehetővé teszik a helyszín módosítását, a község egy külterületet vásárol erre a célra Remetén. A község vezetője szerint fontosnak tartották kiaknázni ezt a pályázati lehetőséget, kialakítani a hulladékudvar, ahol a lakosok, valamint a vármezői nyaralók tulajdonosai meg tudnak szabadulni a szeméttől. A 750 ezer euró értékű pályázat részeként egy betonozott felületen több konténer

Magyar Péter polgármester

helyeznek majd el, és szeretnének egy személyt alkalmazni, aki felügyeli a létesítményt.

A szemét elszállítása jelenleg csöppet sem zökkenőmentes a problémás 2-es övezetbe tartozó községben, nem szállítják el a leszögeztetett időpontban. Előfordult, hogy jött három szemetesautó, azok megteltek, és távoztak, de maradtak utcák, ahol nem ürítették ki a kukákat, és vannak olyan helyszínek is, ahol hetek óta ott állt a szemét – ecsetelte a polgármester.

Egyedi külsejű sportcsarnok

Az Országos Beruházási Társaságnál (CNI) korszerű sportcsar-

nok építésére pályázott a község, remélik, még az idén aláírják a támogatási szerződést, és nekifognak a kivitelezésnek. Az 1700 négyzetméteres létesítmény különböző sportok üzésére lenne alkalmas. Az egyedi tervezésű, a faluképbe illő épület a futballpályánál kapna helyet, fából készül a mennyezete, és napelemekkel oldanák meg a fűtést, az elképzelés szerint csupán mínusz 10 fok alatti hőmérséklet esetén kellene fűteni, ezen a hőmérsékleten felül a napelemes rendszer tenné a dolgát. A sportcsarnokra nagy szükség van, ugyanis jelenleg a teniszoktató Szovátára viszi a gyerekeket, és ott foglalkozik velük, a fiatalok pedig délutánonként Nyárádszeredába járnak focizni.

Szennyvízhálózat és aszfaltozás

Vármező az egyetlen település a községben, ahol nincs kiépítve a szennyvízhálózat, így most erre, valamint a községbeli ivóvízhálózat bővítésére pályáznak a Környezetvédelmi Alapnál, jelenleg az eredményhirdetésre várnak.

Ugyanakkor az Anghel Saligny program keretében finanszírozást nyertek utaszfaltozásra, a támogatási szerződést aláírták, napokon belül sor kerül a licitre, és remélhetőleg a nyár elején neki tudnak fogni a munkának. A községbeli településeken összesen kilenc km-re kerül aszfalt, többek között a Mikházától Márkod felé vezető községi útra, a Deményházáról Búzaháza felé vezető szakaszra, valamint a temetőkhöz vezető utcákra, Vármezőt kivéve, ott ugyanis nem aszfaltoznak, ami a szennyvízhálózat el nem készül.

Ötletes turistacsalogató

Makettasztalon a Nyárádrete főbb nevezetességei

A nyárádrete önkormányzat egy komplex turisztikai projekt részeként a vármezői kisvasútállomáson felépített korabeli épületben interaktív kiállítást hozott létre, amely a kisvasút történetét és a Nyárádrete főbb nevezetességeit ismerteti meg az arra járókkal. Az épület elkészült, a makett a helyére került, így előreláthatólag májustól, a turisztikai idény kezdetére látogatható lesz a kiállítás.

Nyáron, amikor üzemel a Szovátára – Vármező útvonalon közlekedő nosztalgiajvonat, sok turista érkezik a szerelvényrel a vármezői

állomásra, ezért szeretnének számukra minél több tartalmas programlehetőséget felkínálni. A nyárádrete önkormányzat Leader-alapokra pályázott erre a beruházásra, a projekt részeként a vármezői kisállomáson, ahol megáll a Szovátáról érkező szerelvény, egy múzeumszerű, interaktív központot alakítottak ki. A korabeli vasútállomást megidézve épületben helyet kapott egy makettasztal, amely leképezi a régiót és annak fő látványosságait, turisztikai objektumait Parajdtól Marosvásárhelyig. A terpasztalon egy vasútmodell is kialakítottak, amely működő szerelvényekkel mutatja majd be a

turistáknak a nyárádrete keskeny nyomtávú vasútvonalat.

Magyar Péter polgármestertől megtudtuk, hogy a tervek szerint májusban meg szeretnék nyitni a turisztikai központot, a jökora makettasztal már a helyére került, egyes elemek festése van még hátra. A maketten fel vannak tüntetve a látványosságok, többek között a Bekecs, a régi templomok, a parajdi sóbánya, a szovátai Medvetó, a kisvasút nyomvonalán pedig egy miniatűr vonat közlekedik. A központban lesz egy alkalmazott, aki tájékoztatja a turistákat a Nyárádrete főbb látványosságairól, a kisvasút történetéről, az épület udvarán pedig szabadtéri pihenőhelyet alakítottak ki a látogatók számára – tudtuk meg a község vezetőjétől.

Ugyanezen projekt keretében a mikházi ferences kolostorban egy múzeum létesült, az egyház által rendelkezésre bocsátott két teremben multifunkcionális kiállítófelületet hoztak létre, ahol tematikus kiállítások várják a turistákat a kolostor történetéről, az egyházi műkincsekről, valamint Kájoni János életéről és munkásságáról. Ezenkívül turistaösvényeket jelölnek ki, többek között a Bekecs felé, ismeretórákat helyeznek ki, illetve pihenőhelyeket is kialakítanak.

Fotók: Nagy Tibor

Megújul a nyárádrete iskola

(Folytatás az 1. oldalról)
licitre került sor, január végén sikerült aláírni a szerződést az új kivitelezővel – ismertette az előzményeket a község vezetője. Mint mondta, az új cég jól halad a munkával, remélhetőleg az idén befejezik. A terv szerint manzárdot húznak a régi épületrészre, ahol új osztálytermekeket, valamint egy amfiteátrumot alakítanak ki, a bővítéssel megszűnne a tanteremhiány.

Azonban a munkálatok során előre nem látott teendők merültek fel, le kell bontani azt a részt, és új alapot kell önteni az illemhelyeknél, ahol a kazánház is van. Jelenleg az alapon dolgoznak, megerősítik a falakat, utána húzzák fel az új szintet.

Az iskolaépület három részre van osztva, a régi rész a C1-es, arra jön egy manzárdszint, a C2 résznél az emeleti szintet is lebontották, mivel gyengék voltak a tartóelemek, így újra kell rakni a falakat, a C3-as ré-

szen pedig, ahol a kazánház, illetve az illemhelyek vannak, le kellett bontani a falakat, alapot öntenek, majd visszaépítik. Mindezek ellenére Magyar Péter polgármester reméli, hogy decemberig elkészül a korszerű, tágas tanintézmény. A munkálatok idejére a gyerekek különböző helyeken tanulnak, egyes osztályok az új napközi épületében, mások a régi óvodában, de az iskolával szemben, az ifjúsági házban lévő termeket is birtokba vették az iskola diákjai. Mindenik helyszín az iskola szomszédságában van, hogy a pedagógusok könnyen eljuthassanak egyik osztálytól a másikig.

A polgármestertől ugyanakkor megtudtuk, hogy a vármezői iskola, illetve a községyes és a mikházi óvodák is teljes felújítás előtt állnak, a község a Környezetvédelmi Alapnál pályázott az épületek energetikai hatékonyságának növelésére. Mindhárom beruházásra megnyerték a pályázatot.

Amióta megrágult a kenyér, kevésbé pazarolnak az emberek

Visszaesett a kereslet

Akik ismerik a nyárádrete Majos pékségben készült hagyományos házikenyeret, ritkán haladnak úgy át a községen, hogy ne állnának meg a főút menti boltban vásárolni a ropogós héjú cipóból. A hűsleges vásárlók öröme a remetei kenyér nemcsak a faluban, hanem Parajdtól Marosszentkirályig számos településen – többek között Marosvásárhelyen is – több boltban kapható.

Több évtizede, hogy jó minőségű, ízletes házikenyeret állít elő Nyárádrete, a főút menti kis pékségében Majos Levente. A ropogós héjú mindennapit sokan szeretik, a vármezői hétvégi házak tulajdonosai, a Szovátára tartó turisták közül sokan megállnak, hogy „feltankoljanak” belőle. A Majos pékségben tizenhárom alkalmazott dolgozik, és ma már csak egyféle kenyeret készítenek, a hagyományos házit, ugyanis erre van igény. Ottjártunkkor Majos Levente elmondta, a tavalyi év eladás szempontjából nagyon gyenge volt, visszaesett a termelés, még a járvány idején sem csökkent úgy a kereslet, mint az elmúlt évben. – Ugy vettem észre, hogy amióta szinte kétszeresére drágult a kenyér, megváltoztak az emberek étkezési szokásai. Azt tapasztaljuk, hogy eddig sokan naponta vettek kenyeret, hogy mindig friss legyen, ha pedig megmaradt belőle, azt odaadták az állatoknak. Most azonban megveszik a 8-9 lejes kenyeret, és két-három napig is eszik, addig, amíg el nem fogy. Ez pedig érezhető a keresleten – mutatott rá a pékség tulajdonosa. Mint mondta, eddig 5 lej volt egy kenyér, most azonban 8-9 lej körül mozog az ára. A drágítás elkerülhetetlen volt, hiszen a liszt a tavalyi kétszeresére drágult, ugyanakkor a villany, valamint az üzemanyag ára is megemelkedett.

A kereslet visszaesése óta átlagban egy kemencével kevesebb kenyeret sütnek, két évvel ezelőthöz képest ez 90-100 kenyérral kevesebbet jelent. Jelenleg naponta átlagban 650-700 kenyér sül a remetei pékségben, de szombati napokon ezer is elfogy. A nyári idényben Szovátán, Vármezőn megnő a kereslet, néhány százzal több kenyérré van igény. Majos Levente Parajdtól Szentkirályig számos településre szállít belőle, többek között Szovátára, Nyárádszeredába és környékére, Marosvásárhelyen több mint

tíz üzletben vásárolható meg a remetei hagyományos házikenyér. Inkább kisebb boltokkal dolgozik együtt, emellett pedig vendéglőknek is szállít Szovátára és Marosvásárhelyre.

A vállalkozó elárulta, amennyiben lenne rá pályázati lehetőség, egy látványpékséget szeretne nyitni a remetei iskola szomszédságában, ahol a gyerekeket friss péksüteménnyel örvendeztetné meg, ugyanakkor bepillantást nyerhetnének a ropogós, friss pékáru készítésének folyamatába.

Mitől értékes egy játékos?

Bálint Zsombor

Egészen más meccset játszott a Sepsi OSK a FCV Farul otthonában, mint néhány hete, az alapszakaszban. Motivált játékosokat láthattunk, akik kevés hibát vétettek, és mezőnyben nem csak egyenlő ellenfelei voltak az élvonalnak, de érzésünk szerint föléje is nőttek. Mégis vereséget szenvedett az OSK, mert a konstancai csapat néhány játékosa megmutatta, hogy ahol számít, a kapu előterében, mitől értékes egy focista.

A hazaiaknak egy jó lövőhelyzete volt 20 méterről, azt Grameni védhetetlenül értékesítette, miközben hasonlóan jó pozícióban sem Rodriguez, sem Tudorie, sem Ștefănescu nem tudta megfelelően helyezni a labdát. Mazilu Băluță beadását röptében vágta a lécz alá, miközben Tudorie még átvenni is volt ideje, de tíz méterről nem találta el a kaput, Șafranko pedig egy hasonló beadást bőven fölé pattintott. Így lett az eredmény (majdnem) ugyanaz, mint amikor az OSK néhány hete nem játszott semmit ugyanitt...

Meglepető kezdőcsapatot küldött Konstanca pályára Cristiano Bergodi, hiszen a padon hagyta Păuntescu és Șafrankót is, Matei a padon sem volt, mint ahogy az idény nagy csalódásai, Ion Gheorghe, Francisco Junior és Achahbar sem, talán már az idény végi elküldésükben gondolkodnak. A pályára küldött csapat azonban nem játszott rosszul, és az első helyzetet Tudorie hagyta ki, aki későn eszmélt, és Aioani felszedte előle a labdát. Aztán a 17. percben Aganović hatalmas lehetősége maradt ki, aki 30 méterről áttemelte a kimozdult kapuson, ám a labda a keresztlécéről pattant vissza, Tudorie

Fotó: a FCV Farul közösségi oldala

pedig képtelen volt lekezelni, így beérték és szerelték. Az első veszélyesebb Farul-akció a 25. percben Mazilu lövéséhez kötődik, amelyet Niczuly az alsó sarokból ütött szögletre. Három perccel később azonban a szentgyörgyi kapus tehetetlen volt Grameni pontosan a kapufa mellé helyezett lövésével szemben (1-0). A kapott gól kicsit megfogta a szentgyörgyieket, és a 31. percben Alibec ellentámadásánál Niczuly nagy védésére volt szükség. Szünetig mégis egyenlíthetett volna az OSK, a 38. percben azonban Aganović késlekedett 10 méterre a lövéssel, amíg szerelték, a féldő hosszabbításában pedig Borza a beadás alá futott, így Tudorie egyedül vehette át a tizenhatos közepén, azt is megkérdezhetné volna Aioanitól, hogy hová kéri, ehelyett azonban csúnyán mellé lötte...

Nem úgy Mazilu, rögtön az újrajárást követően, aki átvétel nélkül, balról vágta Băluță beadását a lécz alá hat méterről (2-0), és az eredmény egyáltalán nem a valóságot tükrözte. Pontosabban igen, ha a játé-

kosok képességeiben látható különbséget nézzük.

Nem hullott azonban össze az OSK, és a második féldőben végig mezőnyfőként játszott, több lehetőséget is kidolgozott. Ezekből csak egyet sikerült értékesíteni, az 59. percben Tudorie révén, Ștefănescu kiugratásából (2-1). Șafranko egyenlíthetett volna a 71. percben, ám Ștefănescu jobb oldali beadását hat méterről fölé küldte. Volt továbbá néhány távoli lövés jó pozícióból és egy szabadrúgás is 20 méterről középről, ám az eredmény már nem változott, sőt, a Farul a 89. percben növelhette volna a különbséget, ám Alibec a tizenhatoson belülről lapon a hosszú sarok mellé küldte.

A Sepsi OSK a FIFA-ablak miatti szünet után, április 1-je táján (pontos időpont még nincs) a FCSB-t fogadja, és a bukarestiekkel szemben is adós maradt a múlt heti mérkőzésen. Már csak az a kérdés, hogy az újabb, némileg érdemtelen vereség mennyire veszi el a játékosok kedvét.

Felsőházi tabella

1. FCV Farul	1	1	0	0	2-1	35
2. CFR 1907	1	0	1	0	2-2	33
3. FCSB	1	0	1	0	1-1	30
4. CSU Craiova	1	0	1	0	1-1	28
5. Rapid 1923	1	0	1	0	2-2	27
6. Sepsi OSK	1	0	0	1	1-2	21

Az alsóház állása

1. Petrolul 52	1	1	0	0	1-0	21
2. FCU 1948 Craiova	0	0	0	0	0-0	20
3. Botosán	1	1	0	0	1-0	19
4. Voluntari	1	0	1	0	1-1	18
5. Hermannstadt	1	0	1	0	1-1	17
6. Kolozsvári FCU	0	0	0	0	0-0	17
7. Chindia	1	0	0	1	0-1	16
8. CFC Argeș	0	0	0	0	0-0	14
9. UTA	1	0	0	1	0-1	14
10. Mioveni	0	0	0	0	0-0	11

Eredményjelző

* Szuperliga, felsőházi rájátszás, 1. forduló: Konstancai FCV Farul – Sepsiszentgyörgyi Sepsi OSK 2-1, Kolozsvári CFR 1907 – Bukaresti Rapid 1923 2-2.

* 2. liga, felsőházi rájátszás, 1. forduló: Bukaresti Dinamo 1948 – Bodzavásári Gloria 1-1, Galaci Suporter Club Oțelul – Jászvásári CSM Politehnica 1-2. Az élcsoport: 1. CSA Steaua 43 pont (3-0), 2. Jászvásár 43 (2-1), 3. Galac 36, 4. Dinamo 1948 32 (1-1), 5. Bodzavásár 32 (1-1), 6. Dész 32 (0-3).

Jegyzőkönyv

Szuperliga, felsőház, 1. forduló: Konstancai FCV Farul – Sepsiszentgyörgyi Sepsi OSK 2-1 (1-0).

Ovidiu, Gheorghe Hagi Akadémia stadionja. Vezető: Kovács István (Nagykároly) – Alexandru Cerei (Kolozsvár), Mircea Orbulț (Bukarest). Tartalék: Ionuț Coza (Cernica). Ellenőr: Augustus Constantin (Rm. Vâlcea). Videóbíró: Marian Barbu (Fogaras). Segéd-videóbíró: Stelian Slabu (Brassó).

Gólszerzők: Grameni (28.), Mazilu (46.), illetve Tudorie (59.).

Sárga lap: Borza (52.), Sîrbu (55.), illetve Ninaj.

FCV Farul: Aioani – Kiki, Larie, Artean, Borza (83. Marins), Băluță, Nedelcu (46. Sîrbu), Grameni (77. Casap), Mazilu (73. Doukouré), Alibec, L. Munteanu (73. Mateus).

Sepsi OSK: Niczuly – Dimitrov, Ciobotariu, Ninaj, Dumitrescu, Aganović, Rodriguez (65. Păun), Papa, Ștefănescu, Tudorie, Rondón (65. Șafranko).

Pérez vezetésével kettős Red Bull-siker Dzsiddában

A Red Bull mexikói versenyzője, Sergio Pérez nyerte meg a vasárnapi Forma-1-es Szaúdi Nagydíjat, amelyen címvédő és kétszeres világbajnok csapattársa, Max Verstappen lett a második. A 33 éves Péreznek ez az ideje első, és pályafutása ötödik futamgyőzelmé.

Az összetettben élen álló és a két héttel ezelőtti idénynyitó bahreini futamon győztes Verstappen a 15. pozícióból rajtolva ért célba másodikként, míg a harmadik helyen Fernando Alonso, az Aston Martin kétszeres világbajnok spanyol versenyzője zárt, bár ez ideig-óráig kérdőjeles volt, mivel utólag 10 másodperces időbüntetést kapott (ezt azonban csapata fellebbezése nyomán törölték – lásd keretes hírlinket). A 41 éves Alonsónak ez volt pályafutása 100. dobogós helyezése a Forma-1-ben.

A rajtot Alonso kiváló ütemben kapta el, ennek is köszönhetően már az első kanyarban megelőzte Pérezt, kiszorítva azonban a mexikói visszavette a pozíciót. Ebben az is közrejátszott, hogy közben Alonsót arról tájékoztatták a csapatrádión, hogy öt másodperces időbüntetést kapott, mert rosszul állt fel a rajtrácsra. A spanyol versenyző így nem tanúsított komoly ellenállást Pérezzel szemben, aki a harmadik kör elején próbálkozott az előzéssel.

Tíz kör után az élen álló Red Bull-versenyző, valamint Alonso valamelyest meglépett az üldözőktől, a harmadikként száguldó George Russell (Mercedes) hátránya több mint hat másodperc volt Pérezzel szemben. A 15. helyről rajtoló Verstappen ekkor már kilencedik volt, aztán egészen az ötödik helyig jött fel, amikor a pályára hajtott a biztonsági autó.

Így kapta vissza harmadik helyét Fernando Alonso

Elfogadták az Aston Martin fellebbezését, így a csapat spanyol pilótája, Fernando Alonso visszakapta harmadik helyét a vasárnapi Forma-1-es Szaúdi Nagydíjon.

A harmadik pozícióban célba érő kétszeres világbajnok a verseny után tíz másodperces büntetést kapott, és került a negyedik helyre, mert amikor a futam közben letöltötte a rajt után rá kiszabott öt másodperces büntetést, akkor az egyik szerelő még azelőtt ért hozzá a versenyautóhoz, mielőtt lejárt volna a büntetés.

A csapat ezek után benyújtotta fellebbezését, amelyet a döntnökök elfogadtak, mivel az Aston Martin hét olyan esetet is be tudott mutatni beadványában, amiknél a hasonló hibát elkövető csapatok pilótáit nem büntették meg.

A Safety Car a műszaki hiba miatt félreálló Lance Stroll (Aston Martin) autójának mentése idejére jött a mezőny elé, mögötte – kerékcserék után – Pérez, Alonso, Russell, Verstappen volt az első négy sorrendje.

Amint a biztonsági autó útjára engedte a mezőnyt, Russell azonnal megtámadta Alonsót, de a spanyol versenyző sikeresen védekezett, és megőrizte a második helyet. A következő két körben Verstappen Russellt és Alonsót is könnyedén faképnél hagyta, így a versenytáv felénél már második volt, 5,5 másodperccel elmaradva élvonalcsapattársától.

Innentől kezdve az egyetlen jelentős kérdés az volt, hogy Verstappen utoléri-e Pérezt és megelőzi-e a csapattársat, ez azonban nem következett be, így ezúttal Pérez vezetésével aratott kettős sikert a világbajnoki címvédő Red Bull-istálló.

A vb két hét múlva, Ausztráliában folytatódik.

Eredményjelző

Forma-1-es Szaúdi Nagydíj, Dzsidda (50 kör, 308,450 km):

* **pontszerzők:** 1. Sergio Pérez (mexikói, Red Bull) 1:21:14.894 óra, 2. Max Verstappen (holland, Red Bull) 5.355 másodperc hátrány, 3. Fernando Alonso (spanyol, Aston Martin) 20.728 mp h., 4. George Russell (brit, Mercedes) 25.866 mp h., 5. Lewis Hamilton (brit, Mercedes) 31.065 mp h., 6. Carlos Sainz Jr. (spanyol, Ferrari) 35.876 mp h., 7. Charles Leclerc (monacói, Ferrari) 43.162 mp h., 8. Esteban Ocon (francia, Alpine) 52.832 mp h., 9. Pierre Gasly (francia, Alpine) 54.747 mp h., 10. Kevin Magnussen (dán, Haas) 1:04.826 perc h.

* **leggyorsabb kör:** 1:31.906 perc, Verstappen (50 kör)

* **pole pozíció:** Pérez

A vb-pontversenyek állása

* **versenyzők:** 1. Verstappen 44 pont, 2. Pérez 43, 3. Alonso 30, 4. Sainz 20, 5. Hamilton 20, 6. Russell 18, 7. Lance Stroll (kanadai, Aston Martin) 8, 8. Leclerc 6, 9. Gasly 4, 10. Ocon 4, 11. Valtteri Bottas (finn, Alfa Romeo) 4, 12. Magnussen 1, 13. Alexander Albon (thaiöldi, Williams) 1

* **csapatok:** 1. Red Bull 87 pont, 2. Aston Martin 38, 3. Mercedes 38, 4. Ferrari 26, 5. Alpine 8, 6. Alfa Romeo 4, 7. Haas 1, 8. Williams 1

Sorozatban negyedik tétmeccsét bukta el a Ferencváros

A címvédő és listavezető Ferencváros 1-0-ra kikapott a Zalaegerszeg vendégektől a magyar labdarúgó NB I 24. fordulójának vasárnap esti zárómérkőzésén.

A fővárosi zöld-fehérek sorozatban negyedik tétmeccsükön veszítettek, ebből kettőt az Európa-liga nyolcaddöntős párharcában buktak el a Bayer Leverkusennel szemben. Ugyanilyen negatív széria legutóbb 2011 augusztusában fordult elő a Ferencvárossal. Sztanyiszlav Csercseszov együttese ugyanakkor így is kényelmes, nyolcpontos előnnyel vezet 24 forduló után.

A zalaiaiak otthon immár négy mérkőzés óta veretlenek, s két egymás után elszenvedett vereséget javítottak most ki ezzel a diadallal.

* **NB I, 24. forduló:** Vasas FC – Paksi FC 2-3, Puskás Akadémia FC – Újpest FC 5-1, ZTE FC – Ferencvárosi TC 1-0. **Az élcsoport:** 1. Ferencváros 5 0 pont, 2. Kecskemét 42, 3. Puskás Akadémia 36.

* **NB II, 28. forduló:** ETO FC Győr – Kolorcity Kazincbarcika SC 1-1, HR-Rent Kozármisleny – Dorogi FC 0-1, Diósgyőri VTK – Szentlőrinc 5-1, Aqvital FC Csákvár – MTK Budapest 0-0, Nyíregyháza Spartacus FC – Gyirmót FC Győr 2-3, Szombathelyi Haladás – Pécsi MFC 1-1, BFC Siófok – FC Ajka 0-2, Soroksár SC – Tiszakécskei LC 1-0, Credobus Mosonmagyaróvár – Békéscsaba 1912 Előre 0-0, Budafoki MTE – Szeged-Csanád Grosics Akadémia 1-2. **Az élcsoport:** 1. Diósgyőri VTK 61 pont, 2. MTK Budapest 60, 3. Gyirmót FC Győr 48.

Fotó: FTC

Könyv és Gyertya díjátadó gála

Elismerés közösségünk napszámosainak

A március 15-i marosvásárhelyi rendezvénysorozat, immár 2014-től, a hagyományossá vált Könyv és Gyertya díjátadó gálával zárul a Kultúrpalotában, ahol az RMDSZ Maros megyei szervezete kiünteti azokat a Maros megyei személyeket, akik az elmúlt évtizedben munkásságukkal hozzájárultak a magyar közösség erősödéséhez, identitásunk megőrzéséhez, népi hagyományaink, kultúránk fennmaradásához, iskoláink, az anyanyelvű oktatás fejlődéséhez, a magyarlakta térségek gazdasági fellendüléséhez. A díj elismerés és köszönet azoknak, akik az 1990. február 10-én megfogalmazott eszmék, értékek és célkitűzések mellett kitartottak, ezek szellemében végeztek munkájukat. A díjazottakat az RMDSZ körzetei jelölik. Az idén 14-en részesültek elismerésben.

Vajda György

A műsorvezető, *Kányádi Orsolya*, a Marosvásárhelyi Rádió munkatársa elmondta, a kitüntetés mellett a rendezvény egyben emlékezés is azokra, akik 1990. február 10-én nemzeti identitásunk, nyelvünk, iskoláink megtartásáért és védelméért könyvvel és gyertyával a kezükben vonultak fel Marosvásárhely utcáin, esélyegyenlőséget, jogokat kérve, hogy méltó jövőt teremtsenek közösségünk számára. Mint ismeretes, az akkori hatalom válasza az 1990. március 19-20-i pogrom lett, ami hosszú távon meghatározta az RMDSZ kisebbségi politikáját. Bár az 1990-es állapotokhoz képest sikerült jelentős eredményeket elérni, számos kérdésben még mindig ki kell állni a politikai porondon.

Az 1990-es eseményekre először *Péter Ferenc*, a Maros Megyei Tanács és a Maros megyei RMDSZ elnöke reflektált. Folytatva a gondolatot, elmondta, mindazok, akiket kitüntettek, mind a saját közösségükben, mind az összmagyarság szintjén jelentőset alkottak, helyálltak, a közösségért dolgoztak, áldozatos munkájuk gyümölcseivel gazdagították a magyarság szellemi, anyagi táráit. Gratulált mindannyiuknak, jó egészséget kívánva, hogy még sokáig közösségünk példaképei maradjanak.

Vincze Loránt európai parlamenti képviselő ünnepi beszédében elmondta: 1990 tavasza nemcsak Marosvásárhelyen, hanem az erdélyi magyarság életében is mérföldkő volt, hiszen ez megváltoztatta az RMDSZ politikáját. Nem tartott sokáig az az 1989 utáni euforikus állapot, amikor azt hittük, hogy az új rendszerben, a szabadságban közösségünk elérheti, hogy a mindenkor román hatalom helyreállítja azokat a jogainkat, amelyeket az előző rendszer évtizedek óta megcsorbított. A politikai felnőtté válás nagyon gyors eszmélése volt ez, ami arra ösztönözte a közképviseletet, hogy csakis demokratikus eszközökkel, a törvényhozásban, az önkormányzatokban és minden szinten álljon ki jogainkért, az iskolákért, az anyanyelvért, a jobb életért. Hozzátette, az akkori néma felvonulás és az azutáni „fekete március” nem volt hiábavaló, hiszen

A díjazottak

Fotó: Péter Ferenc Facebook-oldala

visszaszereztük egyéni és közösségi javainkat, ha nem is hiánytalanul, használhatjuk anyanyelvünket, és ma már egyenrangú nemzetalkotó közösségként tekintenek ránk, még akkor is, ha még mindig nagyfokú a bizalmatlanság a románok és a magyarok között, amit az akkori hangulat vetett el. Nekünk, akik itt hon maradtunk, továbbra sincs más választásunk, mint bizalommal dolgozni, együttműködni a többségi politikai elittel a közösségi célok érdekében – hangsúlyozta egyebek mellett az EP-képviselő.

A továbbiakban, miután *Molnár Zsófia*, a Bolyai Farkas Elméleti Líceum – II. Rákóczi Ferenc Teológiai Líceum diákja elszavalt a Reményik Sándor Eredj, ha tudsz című versét (felkészítő tanára dr. Kusztoz Bálint Etelka), Péter Ferenc átadta a díszoklevelet és a Gyarmati János szobrászművész által készített emléklapoktat a díjazottaknak.

Az RMDSZ Ákosfalva kerülete *Gombos Magdolna* nyugalmazott fizika-kémia szakos tanárnőt díjazta, aki egy moldvai kitérő után került vissza szülőfalujába, Szentegyházára, majd innen 1990 és 2022 között a Somosdi Általános Iskolába, ahol nagy lelkesedéssel végezte oktató-nevelő munkáját. Az RMDSZ Segesvár kerülete *Benefi Sándor* nyugalmazott református lelkész díjazta, aki Gógánban született; lelkészi hivatásának első állomása Havadon volt, 1984-től hat évig Szederjesen szolgált, majd 1990-ben elfogadta a fehéregyházi egyházközség meghívását, ahol 32 éven át szolgálta közösségét nemcsak a szószékről, hanem a helyi RMDSZ-szervezetben is. A marosvásárhelyi szervezet elismerte *Illés Ildikó* volt főtanfelügyelő-helyettes munkáját, aki 15 éven át szolgálta a Maros megyei magyar nyelvű oktatás ügyét, néha kevésbé látványosan, de derekasan kiállva a magyar oktatásért, amikor megpróbálták csorbítani jogainkat. Ugyancsak az RMDSZ marosvásárhelyi szervezete díjazta *Burkhárdt Árpád* volt alispánt, aki igen nehéz, feszült idő-

szakban töltötte be az alispáni tisztséget, és teljesítette feladatát megfelelő erővel, intelligenciával és eleganciával. Igen kifinomult stílusérzékének köszönhetően egyfajta arisztokrata eleganciával viselte tisztségét, tekintélyt parancsolóan tárgyalt többségi politikai partnerekkel kényes helyzetekben. *Burkhárdt Árpád* egy olyan RMDSZ-es nemzedéknek volt a kortársa, amely megalapozta azt a jövőt, amelynek hasznélvezői vagyunk ma Maros megyében, a megyeszékhelyen, emellett évekig a Vártemplomi Református Egyházközség presbitériumának volt oszlopos tagja, főgondnoka. Az RMDSZ Mezőbánd kerülete *Bartha Mihály*, Mezőpanit község volt polgármestere 34 éves közösségi munkáját ismerte el. Körzeti felelős volt, kerületi elnök, TKT-tag, önkormányzati tanács tag és nem utolsósorban 20 éven át Mezőpanit polgármestere. Mindezek mellett a helyi hagyományörző huszárcsapat tagja. *Domokos Emma*, az RMDSZ Marosludas kerületének díjazottja már 1990-ben bekapcsolódott az RMDSZ ludasi szervezetének munkájába. 11 évig becsülettel, odaadással végezte el a rábízott feladatokat a körzeti és helyi szervezetben. A kitüntetett egészségi okok miatt nem tudott részt venni a rendezvényen, így a díjat *Kocsis Csaba*, az RMDSZ Ludas kerületének elnöke vette át. *Kovács Ibolya-Katalin* nyugalmazott pedagógus tevékenységét az RMDSZ Szováta kerülete ismerte el. Magyar-francia szakos tanári diplomával ment Marosvásárhelyről Szovátra tanítani, ahol 35 éven át, 2012-es nyugdíjazásáig, nemzedékeket nevelt fel, s közben részt vállalt a város kulturális életében, számtalan színdarabnak, jelenetnek volt a szereplője és rendezője. *Ráduly György*, Maroszentanna község volt polgármestere, az RMDSZ Maroszentanna szervezetének díjazottja Várhegyen született, Nyáradmagyaróson matematikatanárként kezdte pályafutását, alapító tagja volt a helyi RMDSZ-nek. 2002-ben tanárként

áthelyezték Maroszentannára, ahol szerepet vállalt a közösségi életben, helyi tanácsos, majd nyolc éven át Szentanna polgármestere volt. *Dr. Ballok Jolán* családorvos munkásságát az RMDSZ Szászrégen kerülete ismerte el. Ballok Jolán a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyászati Egyetemen végezte tanulmányait, ahol évfolyamelsőként gyermekorvosi szakképesítést szerzett, ezt követően 40 évig a görgegyüvegcsúri közösséget szolgálta orvosként, ugyanakkor a helyi magyar közösség érdekeit képviselte évtizedeken keresztül a legmagasabb fórumokon, kulturális és politikai körökben. Emberi és szakmai magatartása példaértékű volt. *Molnár Mária-Magdolna* nyugalmazott tanárnő, az RMDSZ Dicsőszentmárton kerületének díjazottja csángó közösségből származott. A csikszeredai Márton Áron iskolában töltött idő még jobban megerősítette elhatározásában, hogy a pedagógusi pályát választja. Magyar és történelem szakot végzett, majd Désfalvára, a Kis-Küküllő mentére került házasságának köszönhetően. Magyar nyelvet és irodalmat, kisebbségi történelmet oktatott, ugyanakkor 25 évig az RMDSZ helyi szervezetének elnöke volt. *Nagy Márton*, Koronka község nyugalmazott polgármestere, az RMDSZ Jedd-Koronka kerületének díjazottja 1965-ben a mezőgazdasági állategészségügyi technikumon végzett, ezután a koronkai és a jeditmsz technikusa, majd 1976-tól 1989-ig a téesz elnöke volt. A rendszerváltás után, 1992 júniusától 2004-ig Jedd község, majd 2004 és 2012 között a különvált Koronka község polgármestere volt. 23 évi köztisztviselői munka után ment nyugdíjba. *Nagy Margit* népi iparművész méltón nyerte el az RMDSZ Erdőszentgyörgy kerületének – és nem csak – jelölését. Kenden született, már 12 évesen megtanulta édesanyjától a csuhéfnás, szatyorkötés technikáját. Alig 18 évesen már az ország déli részén levő falvakban tanította ezt a népi mesterséget. Tevékenységét hazai

és számos nemzetközi népművészeti fórumon elismerték, többek között az 1999-es washingtoni Smithsonian Folklife Festivalon, ahol 300 népművész mester közül beavagották a legjobb 25 közé. Meghívták Új-Zélandra, Afrikába, Kanadába, az Amerikai Egyesült Államokba, Belgiumba, Franciaországba, Ausztriába, Szlovákiába is, ahol elismerték tudását, munkáit. *Id. Kolcsár Károly* építészeti és közösségi munkásságát ismerte el az RMDSZ Gernyeszeg kerülete. Szakmájának kiváló művelése mellett a rendszerváltás után az RMDSZ képviselőjeként több mandátumon át gernyeszegi tanácsos volt. A 2000-es évek elején, holland anyagi támogatással, a Körtvélyfajai Általános Iskolát, majd a körtvélyfajai óvodát korszerűsítették. *Dr. Jakab Sámuel* nyugalmazott geológus sokrétű munkásságát ismerte el az RMDSZ Nyárádszereda kerülete. A mindenki Samu bácsija Marosvásárhely közismert személyisége, geológus, talajkutató, földrajzi szakíró, pedagógus. Több mint 60 éves szakmai utat járt be, amelynek során 375 tudományos, szakmai, ismeretterjesztő dolgozatot írt, amiből több mint száz külföldön, neves szaklapokban, angolul jelent meg. Egyetemi tanárként több mint 100 szakkolgozat témavezetője volt, ezenkívül 11 önálló és társszerzőkkel közölt kötete és négy egyetemi jegyzet van. Legkiemelkedőbb megvalósítása a Nyárádszeredai Tanulmányi Központ megalapítása, működtetése, ahol 461 hallgató szerzett kertészmérnöki képesítést, ugyanakkor az ő szakirányításának is köszönhetően indult el a Sapientia EMTE-n a kertészmérnöki képzés, ahol eddig 16 évfolyamon 296 hallgató végzett.

Az elismerő oklevél, az emléklapok és a virág átvétele után a díjazottak közös fotózásra gyűltek össze, majd a magyar népzene a popzenével ötvöző, sajátos stílusú, többször díjazott, igen népszerű kecskeméti *Csik zenekar* lépett fel a zsűfóliság telt teremben.

Techuniverzum

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Kiderül, mennyit fogyaszt az Always-on funkció az iPhone-oknál

Az okostelefonoknál régóta használják a mindig bekapcsolt kijelzőt. Sok felhasználó szereti ezt a funkciót, hiszen mindig látja az értesítéseket, a pontos időt és esetleg még egy-két információt, ami megjelenik ilyen üzemmódban. Mindehhez pedig nem kell semmit megnyomni, ha a telefon az asztalon van, akkor is látjuk, sem a kijelzőhöz, sem a gombokhoz nem kell hozzányúlni. A felhasználók másik része viszont nem kedveli ezt a funkciót, elsősorban azért, mert gyorsabban lemerül a telefon.

Always-on állapotban a kijelző 1 Hz-cel frissül, azaz másodpercenként egyszer alkotja újra a képet. Hogyha valóban használjuk az eszközünket, mondjuk a Facebookon görgetünk, akkor ez akár 120 képfrissítést is jelenthet másodpercenként. Természetesen attól, hogy a képfrissítési ráta alacsony, attól még a LED-ek világítanak, amihez energiára van szükség, azaz csökken az akkumulátor töltöttségi szintje. Az újabb technológiák – papíron – nem fogyasztanak annyit, szinte évről évre energiahatékonyabbak lesznek a kijelzők és az ezeket alkotó LED-ek, azonban eddig egyik gyártó sem mondta meg konkrétan, hogy egy teljesen feltöltött akkumulátorból, a napi használat mellett, mennyit kér az Always-on display. Jelenleg úgy fest, hogy a legújabb szereplő fogja megadni erre a választ.

Miközben az androidos telefonoknál már évek óta elérhető ez a funkció, az Apple csak tavaly ősszel zárkózott fel a mezőnyhöz, ugyanis az iPhone 14 Pro és iPhone 14 Pro

Max az első olyan készülékek, amelyek megkapták ezt a displayt, viszont egy kicsit eltérő módon, mint a többi. Míg az androidos eszközök java részénél csak az óra jelenik meg, és alatta pár ikon, ami az értesítésekre utal, addig az iPhone esetében halványabban ugyan, de világít az egész kijelző, látszik a beállított háttérkép. Ennek ellenére a tapasztalatok azt mutatják, hogy a telefon nem merül jobban, mint az elődnek számító iPhone 13 Pro vagy Pro Max. Ebben az is közrejátszik, hogy egy sokkal hatékonyabb processzort kapott, de még így is dicséretes, hogy a töltöttségi szint esésében nem látszik különbség.

Az Apple hamarosan még egy újdonságot be fog vezetni az Always-on displayvel kapcsolatban. A nemsokára érkező iOS 16.4 azt is el fogja árulni a felhasználóknak, hogy mennyivel több energiát kell fizetni ennek a használatáért. Fontos megjegyezni, hogy mind az androidos eszközöknél, mind az iPhone-oknál kikapcsolható a funkció.

Az interneten több tesztet is lehet látni azzal kapcsolatban, hogy mennyivel merül gyorsabban egy telefon akkor, ha be van kapcsolva ez a funkció, és ha nincs. Viszont ezek csak becslések, az Apple új szoftvere azonban konkrét választ ad a kérdésre. Az új funkcióra a 9to5Mac hívta fel a figyelmet, ő fedezte fel azt az iOS 16.4 béta verziójában, hogy a beállításoknál megjelent egy olyan részlet, amely az Always-on display akkumulátorfogyasztását mutatja. Ez azt jelenti, hogy amikor ez az operációsrendszer-verzió min-

iPhone 14 Pro bekapcsolt Always-on display funkcióval

Forrás: Mobile Syrup

denki számára elérhető lesz, akkor az iPhone 14 Pro és Pro Max modellek tulajdonosai egy új kategóriát fognak találni a *Beállítások Akkumulátor* almenüben, ami a fogyasztást mutatja. Az információ birtokában aztán mindenki eldöntheti, hogy bekapcsolva hagyja-e a funkciót vagy sem. Azonban, akinek van lehetősége mindennap tölteni a telefonját – például egy kiránduláson nem biztos, hogy adódik erre alkalom –, annak nem kell attól tartania, hogy az eszköz nem bír ki egy napot. Viszonylag intenzív használat mellett, bekapcsolt Always-on displayvel az iPhone 14 Pro Max este még mindig 58%-os töltöt-

ségi szintet mutatott. Azaz közel két napot így is bírja, ami jónak számít a piac többi szereplőjéhez képest.

A 9to5Mac a hírben arról is beszámolt, hogy egy iPhone 14 Pro esetében az Always-on funkció 24 óra alatt 20%-ot „eszik” meg az akkumulátor töltöttségi szintjéből, ha a felhasználó úgy dönt, hogy engedélyezi a funkciót háttérképpel együtt, viszont ha háttérkép nélkül használja, akkor csak 14%-ot. Legálábbis ezeket az eredményeket mutatta az iOS 16.4 béta változat. A felhasználás és az akkumulátor állapotának függvényében lehetnek eltérések.

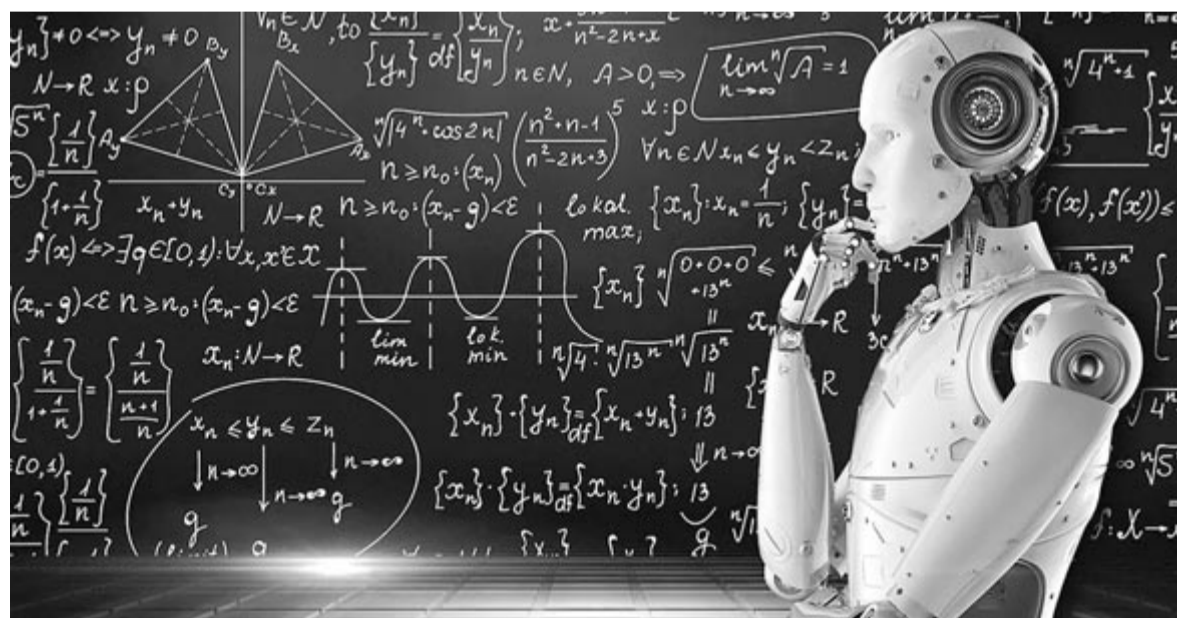
Saját mesterséges intelligenciát jelentett be a Meta

Nagyon úgy fest, hogy a 2020-as évek második felében a mesterséges intelligencia és ennek alkalmazása lesz a sláger. Ez nem is csoda, hiszen az MI napjaink leggyorsabban fejlődő technológiája, amely képes gyökeresen megváltoztatni az emberek életét. Az elmúlt időszakban is a mesterséges intelligencia újdonságaitól volt híres a sajtó, elég csak a ChatGPT-re gondolni.

A Microsoft is jelentős befektetést hajtott végre a mesterséges intelligenciát tulajdonló vállalatban, és be is jelentette, hogy a jövőben meg fog érkezni a Bingbe és az Edge böngészőbe, valamint a Skype programban is hasznosítani fogja.

Ilyen tekintetben a Facebook, pontosabban a Meta sem maradha-

tott le. A Gizmodo számolt be a napokban, hogy a Meta is saját megoldást dolgoz ki, amely LLaMA néven fog megjelenni, és az benne az érdekes, hogy ez a nyelvi modell nem a felhasználóknak, hanem a kutatóknak nyújt majd segítséget. Mark Zuckerberg, a vállalat vezérigazgatója stílusosan egy Facebook-bejegyzésben fejtette ki, hogy a nyelvi modellek már eddig is számos területen tündek ígéretesnek, így például a szöveg-generálásban, írott szövegek összegezésében és komplex matematikai egyenletek megoldásában. Ezen állítással nem is lehet vitába szállni, azonban a Meta vezérigazgatója bejegyzésében azt már nem részletezte, hogy e területek közül

Mesterséges intelligencia, illusztráció

Forrás: techworld.hu

A Meta mesterséges intelligenciája, illusztráció

Forrás: Gizmodo

melyben vagy melyekben fog segítséget nyújtani az LLaMA. Am ezzel kapcsolatban is vannak információk, igaz, ehhez a Gizmondónak is kellett egy kicsit kutakodnia.

Rábukkantak ugyanis egy blog-bejegyzésre, amelyből már többet megtudtak a Meta saját mesterséges intelligenciájáról. Ennek tanúsága szerint az LLaMA is a nagyobb nyelvi modellekhez hasonlóan működik, 20 különböző nyelven képezték ki eltérő források nyilvános

szövegeivel. A források között szerepel többek között a CCNet, a C4, a Wikipédia, az ArXiv és a Stack exchange is.

Feltételezések szerint a Meta mesterséges intelligenciája egy sokkal kisebb hardverigényű alapmodell, de több méretben is elérhető lesz. Rossz hír viszont, hogy mind a kisebb változat, mind az esetleges nagyobbak csak az MI-kutatók számára lesznek elérhetők, vagyis kereskedelmi licenc nem lesz. Ez azt

is jelenti, hogy az LLaMA nem lesz beépítve egyetlen Meta-termékbe sem, nem lesz jelen az Instagramban, a Whatsappban, de még a Facebookban sem.

Akik szeretnék használni az MI-t, azok a Meta-hoz kell forduljanak egy kérvénnyel, amelyet a vállalat elbírál. Ha pozitívan bírálja el, akkor megkapják a felhasználási jogot, amelyhez egészen biztosan egy sor további követelmény és kritérium társul.

Az olvasó írja

Szerkeszti: Mezey Sarolta

A nyugati szél és a pelyva

Kuszálík Péter

A káros szenvedélyekről mások is írtak már ezeken a hasábocon, de roppant nehéz – bármilyen fokú – eredményt elérni az ellenük való harcban. Szakértők szerint az a legbiztosabb, ha sikerül azt elérni a szenvedélybetegnél, hogy ő akarjon leszokni.

Annak idején édesapám egy életre elvette a kedvünk a cigarettázástól és a többi szenvedélybetegségre való hajlamtól. Érvekkel hatott ránk: a bajt megelőzni kell, nem orvosolni. Részletesen kifejtette: a szenvedélyek (mivel meghaladják a mértékletesség határait) tartósan károsítják a szervezetet, hosszú távon pedig visszafordíthatatlan egészségromlást okoznak. Az az érv, amivel már akkoriban is szívesen éltek a dependensek (miserint: „majd abbahagyom, ha észlelem a káros hatásokat”), természetesen nem működik.

A volt osztálytársaim közül hatan cigiztek (kb. hetedikes koruktól). Pistuka – felnőttként – egész szép összeget pöfékel el, a 'szánkás vodka' mellé, s mivel – akaraterő hiányában – nem tudott leszokni, hát pluszmunkát vállalt, hogy a rávalót megszerezze. Hja, kérem, ahol a szürkeállományt átította a nikotin meg az alkohol, ott a józan érvek nem érhetnek célba. A hat közül ő volt az utolsó, aki a tüdőrákot részletekben vásárolta meg a dohánygyártól. Őt éve temették el.

Ilyen-olyan újságcikkeimmel harminc éve próbálom józan gondolkodásra szoktatni az én népemet, igen kevés sikerrel. Az első ilyen írásom – a *Pusztába kiáltó szó* – kulcsmondata így hangzott: „számolni kell azzal, hogy a nyugati szél előbb a pelyvát szórja be az ablakon”. Utalás arra, hogy a 45 évig tartó tiltások megszűnése után ugyancsak megártott nekünk a nyugati széllel érkező liberális szemlélet (pontosabban: szemét). A létező alkoholizmus mellé megérkeztek a kaszinók meg a kábítószeresek, a kiskorúaknak pedig az elektronikus játékok (az ENSZ 2018-ban vette föl a mentális betegségek közé a játékfüggőséget: 10-12 éves csemeték nem esznek, zuhanyoznak és alusznak a 'nyomogatós' játékok miatt; halálesetről is érkeztek hírek!).

2009-ben már ott tartottunk, hogy meghirdettük a könnyű drogok elleni küzdelmet. Bezárták az 'álmoboltokat' – írta akkoriban a *Vásárhelyi Hírlap*. „Azt a négy üzletet, ahol legális, függőséget, euforikus állapotot előidéző füvetek, tablettákat forgalmaztak. (...) Bár ország szinten nem született végleges döntés, többször szó esett arról, hogy a függőségeket okozó szereket árusító üzleteket végleg bezárják.” (VH,

2009. szept. 28.) S miért nem sikerült gyorsabban beültetni? Mert az Európai Parlamenttől nem érkezett meg a jóváhagyás az álmoboltok betiltásáról. (Az unióban szabad drogozni? VH, 2009. okt. 22.)

A liberális nevelésnek már aggasztó társadalmi hatásai is vannak – Bukarestben 20 ezer intravénás drogfogyasztó volt egy évvel korábban –, a drogosok rehabilitálásának költségei pedig ma holnap igen komoly összeget jelentenek a költségvetés számára. Annyival kevesebb jut majd az oktatásra, ez pedig vétkes könnyelműség, drága barátaim. Az az ország (nemzet, állam), amelynek a vezetői nem fontolják meg a tetteiket, enyhén szólva felelőtlen. Eddig csak tessék-lássék intézkedéseket láttam pártunktól és kormányunktól, de azoknak semmi látszata sincs. Az iskolák környékén időnként megjelenik egy-két egyenruhás legény, meggusztálja a csibéket, oszt' annyi. Száz méterrel odébb, a játszótéren jól táplált tizenévesek gallyaznak föl a padokra, s cigiznek meg ökörködnek. Tetszene tudni mondani egyetlen esetet, amikor megbüntettek egy boltost, mert cigarettát adott el egy kiskorúnak? Én még nem hallottam ilyet.

2009-ből megőrzött feljegyzéseim arra emlékeztetnek, hogy a MIÉRT nevű gíttegyelet sikerként könyvelte el a Félsgiget fesztivált. Akinek csak a pénztárgép csengéséig terjed az értékítélete, az jobb, ha elmegy nádat vágni, és nem dicséri meg azt az össznépi örületet, amit évenként megrendeznek – más-más néven – ebben a jobb sorsra érdemes Tündérorszámban. A Vikenden felállított információs sátorba betévedt csemeték között végzett felmérés szerint a megkérdezett 428 személy (átlagos életkoruk: 21 év) 54%-a aktív dohányos, 70%-a iszik rendszeresen és 36%-a már kipróbált valamilyen 'könnyű' drogot. Mindez a 'szabadság' zászlaja alatt...

A remény legkisebb jele nélkül közlöm a kedves olvasóval, hogy valami megint mocorog a parlamentben: „Tilos lesz a játszótérnek működtetése az oktatási intézmények és a játszótérek 300 méteres körzetében – döntötte el hétfőn a szenátus plénuma.” (maszol.ro, 2023. 03. 14.)

A tervezet előterjesztője elmondta: azért van szükség a törvénymódosításra, mert „sok fiatal életformát lát a szerencsejátékokban. A jelenlegi jogszabályok tiltják, de a kiskorúak egy része iskola után vagy órák helyett a közeli játéktérben tölti az idejét”.

Ez a motívum már ismerős: van ugyan törvény, de ellenőrzés és büntetés nincs. Akkor pedig az eredmény is annyi lesz, mint Bécsben a 'nix'.

Március 15. Marossárpatakon

Megszokottá vált, hogy a március 15-i emlékünnepeket vasárnap tartják Marossárpatakon. Az idei évben megtört ez a szokás, mert a szervezők a naptári napra tervezték az emlékünnepeket megrendezését. Mivel nem vasárnapra esett március 15-e, attól tartottam, hogy nem lesz közönség, de kellemesen csalódtam.

Az ünnepi műsort előkészítő pedagógusok sok tanulóval bevontak, aminek mozgósító jellege is volt, hiszen minden szülő és nagyszülő érdekel gyermeke, unokája színpadi teljesítménye. A kultúrotthon megtelt közönséggel.

Az ünnephez illően feldíszített, meleg terem fogadta a közönséget. A tanulók ünneplő öltözetén a fehér és fekete szín volt az uralkodó, de részben a közösségén is. Az ünnepély délután fél hatkor vette kezdetét. Megnyitóbeszédet mondott Mózes Sándor tanár, iskolaigazgató, aki egyben a műsorvezető szerepét is betöltötte. Beszédében röviden ismertette az ünnep jelentőségét. Rámutatott arra, hogy 175 évvel ezelőtt a márciusi ifjak által kibombartott forradalom hősei harcukat nemcsak magukért vívták, hanem az őket követő generációkért is.

Ezt követően ünnepi beszédet mondott Kozma Barna polgármester, hangsúlyozva az összefogás és az egyetértés jelentőségét. Majd az

iskola tanulóinak ünnepi műsora következett.

Alkalomhoz illő dalokat énekelt az iskola énekkarra Rend Tamás zene-tanár vezetésével. A Fazakas Imola vallás tanár vezette furulyacsoport népdalokat játszott, és végül a Székely himnusz hangzott el. Petőfi-, Vörösmarty- és Kányádi-verseket szavaltak a diákok. Jelenetet mutattak be az aradi 13 vértanú kivégzéséről. A zászlójáték alatt a tanulók a nemzeti színeket különböző elhelyezésben mutatták be zenei kísérettel. Valamennyi műsor-számot vastappsal jutalmazta a közönség. A bemutatott műsor-számok valamennyiünket a múltba kalauzoltak. A történelmi múltunkkal kapcsolatban van egy lényeges mondat: „Aki a múltat nem ismeri, az a jövőt nem érdemli”. Az ünnepi műsor nemzeti imánk és a Székely himnusz éneklésével zárult. Ezután a közönség átvonult a kultúrotthonnal szemben lévő szoborparkba, ahol a helyi önkormányzat koszorút helyezett el a Sebesült huszár szobor talapzatán.

Köszönet a szervezőknek, a műsort előkészítő pedagógusoknak, a tanulóknak, akik szemet, lelket gyönyörködtető másfél órás műsorukkal megörvendeztették a közönséget.

Gálfi Tibor
nyugalmazott pedagógus

A rovatban közölt levelek tartalmáért, a tényállítások hitelességéért a szerzők a felelősek.
Elektronikus postán is fogadjuk leveleiket.
A levélírók minden esetben tüntessék fel telefonszámukat és lakcímüket.
Címünk: nepujasag@e-nepujasag.ro

A közösség szolgálatában

Harmincegy éves az Alpha Transilvană Alapítvány

Egy szervezet életében ez igen soknak számít, ez idő alatt rengeteg kihívással kellett szembenézni és több ízben meg kellett újulni. Az Alpha Transilvană Alapítvány, amely az elmúlt több mint három évtizedben sok nehézségen ment keresztül, mindig megtalálta a módját, hogy folytassa. Az alapítvány 31. születésnapján az igazgatótanács elnökével, dr. Lupşa Alexandruval beszélgettünk.

Nagy-Bodó Szilárd

Egy magánkézben levő vállalkozás, akárcsak egy alapítvány, azért jön létre, hogy választ adjon az élet kihívásaira, amelyek rengeteget változtak az elmúlt három évtizedben – ezzel kellett lépést tartani, ez volt a legfontosabb, mondta el a Népszárműnek az igazgatótanács elnöke.

Dr. Lupşa Alexandru beszámolt arról is, hogy az alapítvány szégyenségekben élő emberekkel, sajátos esetekkel és társadalmilag szélsősé-

Az Alpha Transilvană Alapítvány épülete

Forrás: az alapítvány Facebook-oldala

ges helyzetben élőkkal foglalkozott és foglalkozik. Mindezt teszi azért, mert hisz abban, hogy erre nagy az igény. Ezeknek az embereknek a gondjait felszínre kell hozni, és segítő kezdet kell nyújtani számukra. Sajnálattal látják, hogy az esetek száma nem csökken az évek során, hanem éppen ellenkezőleg: növekedett. – Minél jobban megvizsgáltuk a szükségleteket, annál inkább rájöttünk arra, hogy amit tenni tu-

dunk, az mindössze egy csepp az óceánban – mondta az elnök.

Az alapítványnak induláskor is az volt a célja, hogy a nehéz emberi sorsokat felfedezze és felkarolja, hiszen ezeknek a személyeknek is joguk van ahhoz, hogy a társadalmi diverzitásban elfoglalják a méltó helyüket, emelte ki dr. Lupşa Alexandru. Az Alpha Transilvană Alapítványnál civilizált környezetben tudnak szolgáltatásokat nyújtani az

embereknek, megteremtve számukra a stabilitást. Befogadják a családokat, személyeket, és támogatják őket. Egyszerűen segítenek mindenkinek a saját igényei szerint. Nem illetnek senkit a „különleges” jelzővel, amely sokszor egy megbélyegzés is a társadalom részéről, hanem a nehéz helyzetben levők mellé állnak.

Az Alpha Transilvană Alapítványnak szerteágazó a tevékenysége. Ha csak a marosvásárhelyi részét nézzük, az alapítvány havonta több mint 250 családnak segít a mindennapi túlélésben. Alkalmat teremtenek számukra, hogy a ké-sőbbiekben valamilyen oktatásban is részt vegyenek. – Szükséges, hogy változtassunk az életükön, hogy aztán ők is változtatni tudjanak rajta, a kezdő löket sokszor elengedhetetlen – magyarázta dr. Lupşa Alexandru.

Az alapítvány fő célja, hogy neuropszichiátriai fogyatékkal élő gyermekekkel és felnőttekkel foglalkozzon. Évente több mint 1000 ilyen személy fordul meg az intézményben. Vannak, akik felmérésre érkezőnek, vannak, akik gondozásra, terápiára vagy tanácsadásra.

– A 31 év alatt az Alpha alapítványnak rengeteg közösségi partnere volt. Ilyen tekintetben

szerencsésnek mondhatjuk magunkat, hiszen Marosvásárhely a civil mozgalmak egyik kiemelkedő helye Romániában – fogalmazott az elnök. – Ezzel együtt voltak olyan időszakok is, amikor számos civil szervezet, így az Alpha Transilvană Alapítvány is a csőd szélén állt. Nem azért, mert nem voltak célok, az anyagi támogatás hiánya jelentette és okozta a legnagyobb gondot. Sok esetben voltak ígéretek, ezekben hittünk és belevágtunk, a végén viszont nem egy alkalommal csak a hitegetéssel és az elnapolással maradtunk – emlékezett vissza az elnök. Viszont nem adták fel, megkeresték a további lehetőségeket, és éltek ezekkel, így érték el, hogy 31 év után jelen vannak, és segítenek azoknak, akiknek valóban szükségük van rájuk. Az, hogy fennmaradtak, az egyrészt a marosvásárhelyiek támogatásának, másrészt a külföldi, elsősorban holland anyagi juttatásoknak köszönhető, így tudtak továbbmenni, hangsúlyozta az elnök, aki azt is hozzátette, hogy Marosvásárhelyen, Maros megyében, Romániában, Kelet-Európában hozzá kell járulni egy humánus felfogással a közösség életéhez, hiszen a szükség nagy, és még hosszú időn keresztül az lesz.

Eladási közlemény

A Maros Megyei Közpénzügyi Hivatal a székhelyén (Marosvásárhely, Dózsa György utca 1–3. szám) **április 4-én 11 órai kezdettel** nyilvános árverésen értékesíti az alábbi cégek ingó és ingatlan javait, a költségvetéssel szembeni adósság behajtása céljából:

S.N.T.F.M. CFR MARFÁ RT., Bukarest, I. kerület, D. Golescu út 38. szám
– 3153544366661. számú vagon, EACS széria, nem működőképes, leromlott állapotú, kikiáltási ár 25.978 lej + 19% héa; a kikiáltási ár a becsár 75%-a, második árverés.

VITALMED KFT., adószám 18066741, Nagyernye 676. sz., Maros megye
– négy férőhelyes Ford Galaxy mentőautó, alvázszáma WFOGXXPSWGK09768, rendszáma MS-50-CMV, fehér, a motor-forgásérzékelő elromlott; nincs műszaki vizsgája, nem működőképes; a kikiáltási ár a becsár 75%-a, 3.581 lej + 19% héa, második árverés.

FAMILY LOGISTIC TRANSPORTATION KFT., adószám 37974645, Marosszentanna, Măcieşului 5. sz., Maros megye
– metallizált szürke 2005-ös Ford Focus break személygépkocsi, 1500 köbcentis, dízel, motorhibás, nem működő, nem volt megindítva 2020. február óta; kikiáltási ár 2.213 lej + 19% héa; a kikiáltási ár a becsár 75%-a, második árverés;
– fekete 2002-es Mercedes Benz A170 CDI dízel személygépkocsi, 1700 köbcentis, hibás a kapcsolószekrény, nem működik, nem volt megindítva 2021 óta; kikiáltási ár 1977 lej + 19% héa; a kikiáltási ár a becsár 75%-a, második árverés;

– fekete 2004-es Opel Station személygépkocsi, 1800 köbcentis, dízel, nem működőképes (hibás injektor, soft); kikiáltási ár 1412 lej + 19% héa; a kikiáltási ár a becsár 75%-a, második árverés.
RAPID ELECTRIC KFT., adószám 35514977, Marosvásárhely, Dózsa György utca 84., Maros megye
– kék, 1996-os, háromajtós, három férőhelyes Renault FN60E7 /Messenger jármű, 122.539 km-ben, dízel, 85 kW, 2499 köbcentis, alvázszáma VF6FN6OA000007077, rendszáma MS-12-NFM; kikiáltási ár 57.402 lej + 19% héa;

– metallizált szürke, ötajtós, öt férőhelyes, 2007-es BMW 560L/PX51/525D break személygépkocsi, 376.059 km-ben, dízel, 145 kW, 2993 köbcentis, alvázszáma WBAPX51000CT96206, rendszáma MS-13-RAP; kikiáltási ár 16.441 lej + 19% héa;

– kék, ötajtós, öt férőhelyes, 2007-es dízel Skoda Octavia személygépkocsi, 283.494 km-ben, 1900 köbcentis, alvázszáma TMBJS21U578844994, rendszáma MS-14-KSC; kikiáltási ár 5.794 lej + 19% héa.
A kikiáltási ár a becsár 50%-a, a 2015. évi 207-es törvény 250. cikkelyének 11. és 14. bekezdése értelmében a javak eladhatók a felajánlott legmagasabb áron, akkor is, ha az alacsonyabb, mint a kikiáltási ár, de nem kisebb, mint a becsérték 75%-a; negyedik árverés.

SNAPPY AMIGOS KFT., adószám 41143482, Marosvásárhely, Jövő utca 14/6., Maros megye
– fehér, 2006-os dízel Ford Transit, alvázszáma WFOAXTTFA6Y07667, rendszáma MS-99-SNP, szervizben javításban van; kikiáltási ár 5.850 lej + 19% héa.

A kikiáltási ár a becsérték 50%-a, harmadik árverés.
ROMWASH CARS KFT., adószám 38187659, Marosvásárhely, Béke utca 68B/19., Maros megye
– 2005-ös, benzines Honda Accord személygépkocsi, azonosítószáma JHMCL76205C203696, rendszáma MS-87-DNO, kézi váltóval; kikiáltási ár 6.250 lej + 19% héa;

– Ariston Genus One 35, COD 3301029, SN 330102923182970001877 hőközpont, hibás, javításban; kikiáltási ár 1.125 lej + 19% héa;

– MS60 lapvibrátor víztartállyal; kikiáltási ár 965 lej + 19% héa;
– Masalta MS100 lapvibrátor; kikiáltási ár 1.236 lej + 19% héa.
A kikiáltási ár a becsérték 50%-a, harmadik árverés.

BOBI SCANDAVIA CONSTRUCT KFT., adószám 41387916, Marosvásárhely, Bărăganului utca 51/1., Maros megye
– Olmet Z40x2200/0,8 működőképes lemezajlító prés körvágóval; kikiáltási ár 3.450 lej + 19% héa.

A kikiáltási ár a becsérték 75%-a, második árverés.
ACADEMICA BISTRO KFT., adószám 39411699, Marosvásárhely, Gh. Marinescu u.10. szám, Maros megye
– CRI 1785 kávézó bútorzat; kikiáltási ár 3.832 lej + 19% héa;

– CRI 1780 kávézó bútorzat; kikiáltási ár 3.842 lej + 19% héa;

– CRI 1787 kávézó bútorzat; kikiáltási ár 3.057 lej + 19% héa. A kikiáltási ár a becsérték 75%-a, második árverés.

CIL MAPING KFT., adószám 37457827, Marosvásárhely, Mărăşti utca 16., 3. emelet, Maros megye
– új Cannon Image Profraf TX-4000 típusú K10475 nyomtató; kikiáltási ár 28.050 lej + 19% héa. A kikiáltási ár a becsérték 75%-a, második árverés.

POLIDENT LABORATORY KFT., adószám: 37654012, Marosvásárhely, M. Viteazu u. 40. szám, Maros megye
– Coritech 250i dry touch dry processing marógép, 5SN 692509/1; kikiáltási ár 48.187 lej + 19% héa. A kikiáltási ár a becsár, első árverés.

– Isi HT-S SPEED NCL, 200 G SINTER PEA INCL SPEED-TRY 10 CM SN 54312, kikiáltási ár 15.135 lej + héa, a kikiáltási ár a becsár, első árverés.

LEDIF MET KFT., adószám 41095768, Iaşi, Socola sugárút 22. szám, Iaşi megye
– 1000 négyzetméteres kültelek, telekkönyvszám 50472, kataszterszám 333; kikiáltási ár 1.973 lej + 19% héa;

– 3600 négyzetméteres kültelek, telekkönyvszám 50470, kataszterszám 334; kikiáltási ár 7.892 lej + 19% héa;

– 1100 négyzetméteres kültelek, telekkönyvszám 50471, kataszterszám 332; kikiáltási ár 2.466 lej + 19% héa. A kikiáltási ár a becsár, első árverés.

Felkerünk mindenkit, aki valamilyen címen jogot formál a fenti javakra, hogy jelenjen meg az árverés kitzűzött időpontjában a megadott helyen, és mutasson be vételi ajánlatot.

A vásárlásban érdekelteket felkérjük, hogy az árverés előtti napig mutassák be a következő iratokat: a vételi ajánlatot, az indulási ár 10%-át kitevő részvételi díj kifizetését igazoló dokumentumot (az összeget a marosvásárhelyi Állami Kincstárhoz kell befizetni, címzett a Brassói Regionális Közpénzügyi Főigazgatóság – Maros Megyei Közpénzügyi Hivatal, számlaszám: IBAN RO95TREZ476506701XXXXXX, adószám 4322637); esetenként az ajánlattevőt képviselő személy meghatalmazását, román jogi személyek a Cég-bíróóság által kibocsátott cégbejegyzési okirat másolatát, külföldi jogi személyek a cégbejegyzési okirat román nyelvű fordítását, román magánszemélyek a személyazonosságát igazoló másolatát, külföldi magánszemélyek a személyi/útlevél másolatát, saját felelősségre tett nyilatkozatot, hogy az illető nem az adóst képviseli.

Carolina Aurelia Cîmpeanu vezetőhelyettes
Ioan-Claudiu Laslo osztályvezető

A hirdetési rovatban
megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért
a hirdetésfeladó vállalja
a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ 10 ha termőföld Szentpál községben. Tel. 0740-527-205. (19094)

ELADÓ tűzifa. Tel. 0756-400-258. (19032-l)

ELADÓ tűzifa. Tel. 0751-377-347. (19033-l)

ELADÓ tűzifa. Tel. 0742-866-258. (19034-l)

TŰZIFA eladó: bükk és gyertyán, házhoz szállítva. Tel. 0757-626-019. (18831)

LAKÁS

KIADÓ másfél szobás, bútorozatlan garzonlakás hosszú távra a Kárpátok sétányon. Tel. 0749-425-152. (18942)

ELADÓ ház Ákosfalván. Tel. 0743-761-147. (19113)

MINDENFÉLE

IDŐS hölgy mellé gondozónőt keresünk napi 6 órára. Tel. 0365/428-514. (19092-l)

CÉG 10% kedvezménnyel vállal háztetőkészítést, tetőjavítást, cserépforgatást, építkezési, beltéri munkát stb. Tel. 0774-574-527. (18875)

FAMETSZÉS, favágás, permetezés. Tel. 0770-621-920. (18875)

VÁLLALJUK: régi tető felújítását cseréppel vagy lemezzel, tetőjavítást, csatornacserét, kerítésfestést, cserépforgatást, udvartakarítást. Hívjanak bizalommal! Tel. 0750-863-167, 0749-909-182. (18935)

MINDENFÉLE bútor készítését vállaljuk PAL-ból és MDF-ből. Bő színválaszték. Az üzletben többféle, minőségi kanapékat forgalmazunk, különböző méretben lehet rendelni. Biztosítjuk a szállítást és a szerelést. Tel. 0740-095-192, 0740-630-529. (18872-l)

VÁLLALUNK garázsjavítást, szigetelést, tetőfedést Lindab lemezzel, bármilyen javítást, benti munkát, festést, glettelést. Hívjanak bizalommal, bármiben rendelkezésükre állunk! Tel. 0767-837-782. (18810)

TÉVÉ-, MOSÓGÉPJAVÍTÁS a kliens lakásán. Tel. 0740-527-205. (19093)

MOSÓGÉPEKET és hűtőszekrényeket javítok. Tel. 0755-825-502. (19090-l)

VÁLLALUNK tetőkészítést lemezből, cserépből; ácsmunkát, terasz készítést, garázsfelújítást, külső-belső szigetelést, meszelést, bármilyen kisebb javítást és mindenféle más munkát. Tel. 0747-508-707, Misi. (19016-l)

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a marosvásárhelyi születésű
DR. AIRIZER LÁSZLÓ
csíkszeredai főorvos

életének 97. évében, 2023. március 18-án csíkszeredai lakásán
csendesesen megpihent.

Temetése Csíkszeredában lesz.

Akik ismerték és szerették, gondoljanak rá kegyelettel.

Fájdalommal búcsúznak szeretett nagybátyánktól.

Unokahúga, Márta és családja, unokaöccse, László és családja.
(19112-l)

MEGEMLEKEZÉS

*Nyugszik a szív, mely értünk
dobogott,
pihen a kéz, mely értünk
dolgozott.*

*Lelked, reméljük, békére talált,
S Te már a mennyből vigyázol
ránk.*

Bánatos szívvel emlékezünk
március 21-én **BALLA
KÁLMÁNRA** halálának első
évfordulóján. Soha el nem
felejtünk. Emléked örökké
szívünkben őrizzük.
Szerettei. (19029-l)

*Csillag volt, szívből szeretett,
s mi úgy szeretjük, ahogy
csak lehetett.*

*Elment tőlünk, mint a
lenyugvó nap,*

*de szívünkben él, és örökké
ott is marad.*

Fájó szívvel emlékezünk
március 21-én a csókfalvi
születésű **LÖRINCZI
LÁSZLÓRA** halálának 8.
évfordulóján.

Drága emlékét örökké
megőrzi és szívükbe zárják
mindazok, akik őt végtelenül
szerették. (19099-l)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy
a szeretett férj, édesapa, após,
nagyapa,

FODOR ISTVÁN
életének 86. évében csendesesen
megpihent.

Végső nyugalomra helyezése
március 22-én, szerdán 13 órakor
lesz a marosvásárhelyi reformá-
tus temetőben.

A gyászoló család. (19117-l)

Fájó szívvel tudatjuk, hogy a szer-
retett édesanya, testvér, rokon és
szomszéd,

özv. **BENEDEK KLÁRA**
született Török

2023. március 19-én, hosszú, de
türellemmel viselt szenvedés
után csendesesen megpihent.

Temetése 2023. március 22-én,
szerdán 15 órakor lesz a Jeddí úti
temetőben.

A gyászoló család. (19126)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy
a szeretett feleség, nagynéni,
„nagymama”,

BODÓ ZITA
született Kocsis

életének 79. évében visszaadta
lelkét a Teremtőjének.

Drága halottunk virrasztója már-
cius 21-én, kedden 18.30 órakor
lesz a maroszentgyörgyi temető-
ben, a Vili Funerar kápolnájában.

Utolsó útjára kísérjük március
22-én, szerdán 12 órakor a szász-
régeni református temetőben.

Emléke legyen áldott, nyugalma
csendes!

A gyászoló család. (19128-l)

RÉSZVÉTNYILVÁNÍTÁS

Őszinte együttérzéssel osz-
tozunk munkatársunk, Fodor
István szeretett ÉDESAPJA
eltávozása okozta fájdalmában.
Az OrtoProfil munkaközössége
vigasztalódást kíván az egész
családnak. (sz.-l)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

**REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZS-
KAPUK, ÁTLATSZÓPONYVA-BEÉPÍTÉS** és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0745-379-638. (66289)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (66289)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű el-
látást biztosít a segítyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés).
Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (67049)

**BIZTONSÁGTECHNIKAI MUNKATÁRSAT, VILLANYSZERE-
LŐT** és/vagy alapfokú villanszerelői tudással rendelkező személyt al-
kalmazunk, akár nyugdíjasokat is. Önletraizot az
angajez.el@gmail.com e-mail-címre várunk. (p.-l)

A TORDAI CÉG alkalmaz MÉSZÁROST és NŐT a belesmühelybe.
Tel. 0744-644-026. (23451)

Mély fájdalommal tudat-
juk, hogy a szeretett apa,
testvér, sógor, rokon, jó
barát,

DEMETER LÁSZLÓ

60 éves korában, hosz-
szas, türellemmel viselt
betegség után megszűnt
élni.

Drága halottunk teme-
tése március 22-én, szer-
dán 14 órakor lesz a
katolikus temető felső ká-
polnájában, református
szertartás szerint.

Emléke legyen áldott, pi-
henése csendes!

A gyászoló család. (-l)

METSZET

MINDEN KEDDEN

21 ÓRÁTÓL

Antal Joós Erikával

Hitelmezőgazdászoknak Gépek
Eszközök Gépek pályázatok KKKU Gépek
Modernizálás KKKU Gépek
Hitel KKKU Gépek
Eszközök Gépek
Hitel KKKU Gépek
Eszközök Gépek
Modernizálás Gépek

LAM

MICROCREDIT • MIKROHITEL

Hitel mezőgazdászoknak KKKU pályázatok Gépek

0720 030 804

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Nyáry Krisztián
Így szerettek őket 3

Delia Owens
Ahol a folyami rákok énekelnek

DELIA OWENS
Ahol a folyami rákok énekelnek

Nº 1 NEW YORK TIMES BESTSELLER

Libri

Dr. Máté Gábor és Máté Dániel

NORMÁLIS VAGY

Trauma, betegség és gyógyulás mérgező világunkban

Dr. Máté Gábor,
Máté Dániel
Normális vagy

Marosvásárhely, Győzelem tér 18., Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.

MCA Health Care
ORVOSI LABORATÓRIUM

www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek, tájékoztatjuk Önöket, hogy Marosvásárhelyen, a Tulipán utca 25. szám alatt működő MCA Health Care orvosi laboratórium rendelkezik a Maros megyei egészségbiztosítási pénztári alapról származó összeggel márciusra ártámogatott (ingyenes) orvosi analízisek elvégzésére. Ehhez szükséges küldőpapír a családorvostól/szakorvostól.

Az érdekelteket kérjük, hogy előjegyzés érdekében hívják a 0365-882-747-es telefonszámot hétfőtől péntekig 7–19 óra között.

KÉSZLETEN LÉVŐ SÍRKÖVEK KEDVEZŐ ÁRON!

EGYES MODELLEK ESETÉN, AKÁR **40% KEDVEZMÉNY!**

AZ AKCIÓ MÁRCIUS 31-IG, VAGY A KÉSZLET EREJÉIG ÉRVÉNYES!

A KÉP ILLUSZTRÁCIÓ

transGranit
Gránit síremlékek forgalmazása

NYÁRÁD TŐ, FŐ ÚT, 446/B (KÖZEL A SÖRGYÁRHOZ),
TEL: 0265-328663, 0738-795191,
WWW.TRANSGRANIT.COM

DEFENDER
WWW.DEFENDER-MUSIC.NET

A TE IDŐ
lemezbemutató és 25 éves jubileumi nagykoncert

Előzenekar: DREAM FLOW
Sztárvendég: BÓROS CSABA a REPUBLIC együttes frontembere

2023. március 25. 19:00 óra, Marosvásárhely, Kultúrpalota

Oligraf Oligraf Oligraf

rádió

Radio Gaga
Marosszék

Marosvásárhely 88.0

Segesvár 104.3

Szászrégen 94.7

Szováta 102.0

mediatör

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

Marosvásárhelyi Rádió Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro